

HKP

ZPRAVODAJ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY HL. M. PRAHY

Jak se obchoduje s Nizozemci?
Kameníci se představují...
Carsharing

PŘÍLEŽITOST PRO SETKÁNÍ S ROBOTIKOU

Rozhovor s profesorem Ing. Michaelem Valáškem, DrSc.
děkanem Fakulty strojní ČVUT

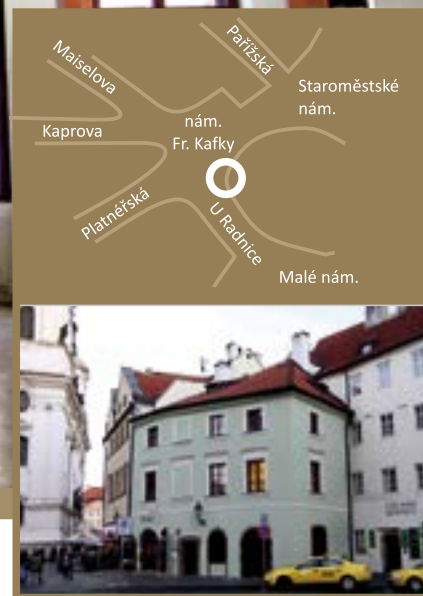
Pronájem konferenčních prostor

Zasedací místnosti Hospodářské komory hl. m. Prahy
Náměstí Franze Kafky 7, Praha 1

Exkluzivní konferenční prostory v nejužším centru Prahy

- prostory k pronájmu se nachází v sídle Hospodářské komory hl. m. Prahy
- jedná se o reprezentativní historickou budovu v těsné blízkosti Staroměstského náměstí, 100 m od stanice metra Staroměstská
- velká zasedací místnost je umístěna v prvním patře, malá ve třetím patře
- velká zasedací místnost nabízí variabilní uspořádání sezení
- místnosti disponují potřebným technickým vybavením
- po předchozí dohodě zajistíme také cateringové služby

kontaktní osoba
Alexandr Fikart
tel.: 224 818 197
mail: fikart@hkp.cz

ceny od 1.920 Kč / 6 hodin (bez DPH)

velká zasedací místnost

maximální kapacita 50 osob
uspořádání:
divadlo, školní, U
promítací technika, flipchart

malá zasedací místnost

maximální kapacita 15 osob
uspořádání:
stůl, neformální sezení
projekce na LCD, flipchart

www.hkp.cz

Editorial

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,
nedávne období jsme v Hospodářské komoře hl. m. Prahy prožili poněkud mezinárodně. Vážím si toho, že delegace zástupců učitelů středních škol z Berlína, která do našeho hlavního města přijela na pozvání magistrátu, navštívila i HKP. Zajímalo je náš podíl na podpoře polytechnické výchovy v pražských základních školách. Představili jsme jim proto i projekt iKAP, který je v tomto směru jednou z neefektivnějších aktivit.
Uspořádali jsme i další kulatý stůl. Zaměřený byl tentokrát na obchodní příležitosti v zahraničí. Česko-nizozemská obchodní komora v Amsterdamu a Nizozemsko-česká obchodní komora v Praze se staly partnery diskuze na téma: „Nizozemsko, země obchodních příležitostí!“ Do třetice jsme přivítali delegaci z čínské provincie Š-čchuan. Zástupce investiční skupiny z této oblasti přijal předseda zahraniční sekce HKP. V této pestré přehlídce mezinárodních aktivit nezapomínáme ani na domácí scénu. Věřím, že vás potěší článek o Cechu kameníků nebo PolyTechBusu, který pravidelně vyráží za školáky v hlavním městě.

Přeji vám krásné adventní dny,
radostné Vánoce a do roku 2020 vše dobré!

*Roman Pommer,
předseda představenstva HKP*

4 Příležitost pro setkání s robotikou

13 Česko se hýbe – dejte svému životu pět hvězd!

22 Kameníci se představují...

26 Malý manuál práv pacientů

HKP – ustavena byla v červnu 1994. Podporuje nejen na území hlavního města Prahy, ale i v celé ČR malé a střední podnikatele, hájí jejich zájmy a zajišťuje jim veškeré formy pomoci. Spolupracuje úzce s orgány státní správy a samosprávy, především s Magistrátem hlavního města Prahy, s Hospodářskou komorou ČR, okresními a krajskými Hospodářskými komorami a partnerskými subjekty v zahraničí.
HKP – předseda představenstva: Roman Pommer; **místopředsedové:** Ing. Pavel Finger, MBA; JUDr. Petr Michal; František Blažek; **členové představenstva:** Ing. Filip Dvořák, Ing. Petr Knapp, Josef Šindelář, Richard Vojta, Ing. Josef Piták, Gabriel Lukáč, Ing. Pavel Hadinec; **Úřad HKP – ředitel:** Zdeněk Kovář

KONTAKT:
Hospodářská komora hl. m. Prahy
nám. Franze Kafky 7, Praha 1
tel.: (+420) 224 818 197-8
e-mail: hkp@hkp.cz, www.hkp.cz

OBSAH

Příležitost pro setkání s robotikou	4
Jak se obchoduje s Nizozemci?	8
Delegace ze Š-čchuanu v HKP	9
Kulatý stůl Nizozemsko	10
Shromáždění delegátů Hospodářské komory hl. města Prahy	11
Partnerské fórum Praha – Berlín	12
Česko se hýbe – dejte svému životu pět hvězd!	13
Informace z činnosti Energetické sekce HKP	15
Energetická sekce HKP a její klíčová témata	16
Carsharing	18
PolyTechBus v Horních Počernicích	19
Management, který je interkulturní!	20
Kameníci se představují...	22
Fasádní servis je pro zákazníky jistota	24
Malý manuál práv pacientů	26
Zima se hlásí, zahřejeme se u kamen	29
V Praze 9 se polytechnické výchově daří!	30
Polytechnická hnízda pro žáky 2. stupně ZŠ	31
Interaktivní polytechnická expozice	31

V letošním roce odstartovala nová spolupráce Fakulty strojní ČVUT v Praze a Hospodářské komory hl. m. Prahy. Studenti fakulty rozšířili tým lektorů tzv. Polytechnických hnízd, která seznamují s robotikou a mechatronikou žáky základních škol a jejich učitele. Je druhý stupeň základní školy ten správný čas na vstup do světa robotiky a mechatroniky?

Skutečný vstup, který představuje schopnost nějaký systém ze světa robotiky a mechatroniky profesionálně vytvořit, je možný až na magisterském stupni inženýrského studia na FS ČVUT v Praze. Druhý stupeň základní školy je však prvním obdobím, kdy získané znalosti začnou převažovat nad pouhým hraním. Je to ideální čas pro poznávání základů robotiky a mechatroniky. To může vést nejen k rozšíření vědomostí, ale hlavně k rozvoji kreativity, která je v technických disciplínách vysoce potřebná.

Pro velkou část žáků základních škol a jejich učitele představuje tento společný projekt příležitost pro první setkání s robotikou. Pro řadu lektorů jde pak o premiéru v pedagogické oblasti. Je pedagogická praxe to, co může vašim absolventům nabídnout další konkurenční výhodu?

Umění prezentovat a předávat poznatky se pedagogickou praxí určitě posiluje, přestože to často není nejefektivnější cesta.

„Nepovažuji za rozumné mít jen jednu státní maturitu z matematiky.“

O absolventy technických oborů je na trhu práce bezesporu zájem. Co dnes absolventy vaší fakulty dělá výjimečnými na globálním trhu?

Na strojním inženýrství stojí veškerý průmysl, protože základem průmyslu je výroba na strojích. Chceme-li cokoli vyrábět průmyslově, v sériích, musíme použít postupy strojního inženýrství, ať to jsou výrobky běžné, třeba i potraviny, anebo „high tech“ výrobky, od čipů až po unikátní přístroje.

Fyzikální princip funkčnosti výrobku mohou navrhnout fyzikové, chemici, softwaroví, elektrotechničtí nebo stavební inženýři, ale finální výrobek nakonec musí navrhnout a především vyrobit strojaři. Strojařina je tak základem jakéhokoli moderního průmyslu a je-li země průmyslová, pak je rozhodujícím faktorem udržitelnosti hospodářství a životní úrovně. Fakulta strojní ČVUT v Praze je výjimečná tím, že pokrývá prakticky veškerá průmyslová odvětví, snad s výjimkou stavby lodí. Absolventy připravujeme pro současnost i pro nastupující éru Průmyslu

4.0 a je o ně mimořádný zájem jak v tuzemských, tak i v zahraničních firmách.

Strojírenství patří bez debaty k dynamicky se rozvíjejícím oborům. Nabízí otevřené pole pro nejrůznější nápady, inovace a patenty. Jak si v této oblasti dnes Fakulta strojní ČVUT vede?

Fakulta strojní ČVUT si v tom podle mého názoru vede velmi dobře. V uplynulých 20 letech Fakulta strojní ČVUT budovala v řadě oblastí to, co se dnes moderně nazývá ekosystém spolupráce vysoké školy a průmyslových podniků. Ekosystém je výzkumné a výukové zázemí vysoké školy tvořené znalostmi akademických pracovníků, často jedinečnou přístrojovou a experimentální základnou a studijními programy pro výchovu studentů v dané oblasti. Cílem budování těchto a dalších ekosystémů je ze strany FS ČVUT přispět k tomu, aby průmyslové podniky působící v České republice byly konkurenceschopné na celosvětových globálních trzích s přírůsky pro hospodářství a životní úroveň České republiky a aby Česká republika byla také vyhledávanou atraktivní zemí pro výzkum, vývoj a výrobu nových high-tech výrobků s vysokou přidanou hodnotou. FS ČVUT se tak vlastně stává katalyzátorem vývoje hospodářství České republiky. Vybudovali jsme zvláště silné ekosystémy v automobilovém průmyslu, průmyslu obráběcích strojů a v letectví. Fakulta se podílí na 7 Národních centrech kompetence pokrývajících strojírenství, automobilovou a kolejovou dopravu, letectví a kosmonautiku, energetiku, optiku, robotiku a umělou inteligenci. Ve všech těchto oblastech poskytuje nápady, inovace a patenty.

Je vaše fakulta oporou svým absolventům také v období startu jejich vlastního podnikání?

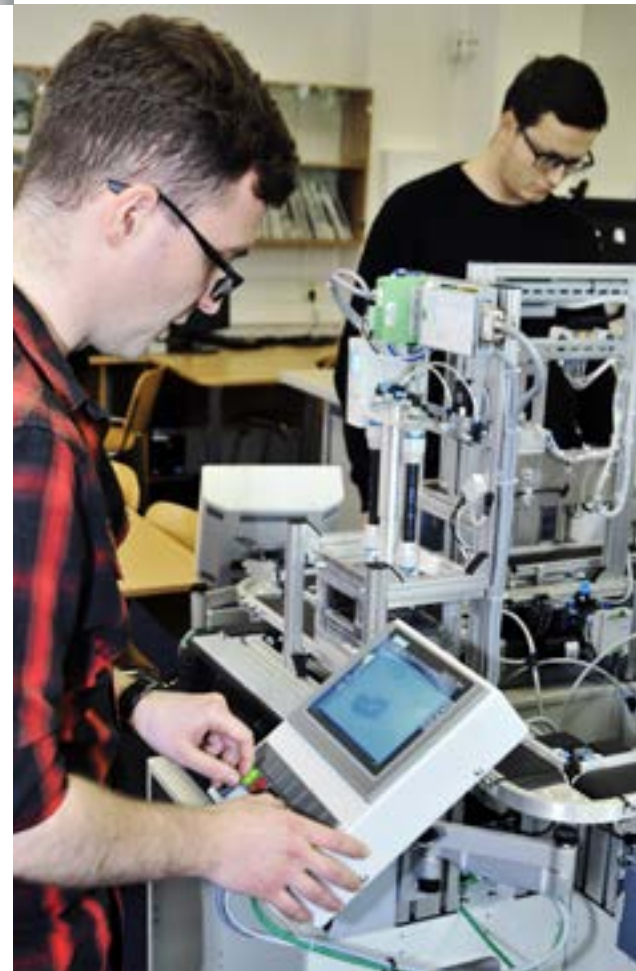
V rámci univerzity mají studenti možnost využít inkubátor ČVUT pro rozvoj svých podnikatelských projektů. Další podporou, kterou studenti získávají už od prvního ročníku, je předmět „Kariéra v inženýrství“, během kterého jsou odborníky z praxe a zkušenými kouči seznamováni s možnostmi, které podnikání nabízí.

Profesor Ing. Michael Valášek, Dr.Sc.

PŘÍLEŽITOST PRO SETKÁNÍ S ROBOTIKOU

Profesor Ing. Michael Valášek, DrSc. je děkanem Fakulty strojní ČVUT od roku 2014. Po celou dobu se intenzivně snaží propojit vědu, výzkum i praktické poznatky. Jedním z nových trendů je zapojení studentů zmíněné fakulty do týmu lektorů Polytechnických hnízd, která žáky základních škol i jejich rodiče právě s robotikou a mechatronikou seznamují.

Další podporou, kterou studenti získávají už od prvního ročníku, je předmět „Kariéra v inženýrství“.

Jednou ze strategických priorit vaší fakulty je rozšířit spolupráci s podniky a průmyslem obecně. Co firmám nabízíte a v čem je spolupráce s vaší fakultou výjimečná?

Firmy mají především zájem o naše absolventy a pak i o inovace, které jim můžeme poskytnout. Fakulta pro ně má vytvořeny dva speciální programy, které jim v tom mají pomoci. Jeden je zaměřen na cestu od studenta k zaměstnanci. V rámci tohoto programu nabízíme možnost přednášky „Jeden den inženýra ve firmě XY“, kde firma představí, co absolvent ve firmě opravdu dělá, což většinou popisuje některý čerstvý absolvent fakulty, nyní zaměstnaný v té firmě. Tyto přednášky organizujeme každý týden semestru v době, kdy se mohou zúčastnit všichni studenti fakulty, neboť jsme všem udělali volnou hodinu v rozvrhu. Na to navazuje nabídka řešení drobných úloh pro firmu, jejichž přípravu firmě nabízíme. Druhý program je zaměřen na inovace. Po podepsání jednoduché rámcové smlouvy s ustanovením o utajení nabízíme „Inovační brainstorming“. To je setkání 2-5 odborníků z obou stran firmy a fakulty. Během asi 2 hodin probírají témata zájmu a problémů. Ze zkušenosti lze uvést, že výsledkem je námět 2-3 témat, o kterých obě strany řeknou, že neví, zda budou úspěšné, ale že stojí za prozkoumání. Pak nabízíme kolaborativní výzkum s veřejnou podporou nebo smluvní výzkum. Také nabízíme diplomové práce se smlouvou ošetřující úskalí pro všechny zúčastněné, např. užití autorských práv.

Je spolupráce s Fakultou strojní ČVUT vhodná i pro podniky z kategorie malých a středních?

Spolupráce s Fakultou strojní ČVUT je samozřejmě vhodná i pro malé a střední podniky. Díky výzkumné základně naší fakulty, která obsáhne prakticky všechny oblasti strojírenství, mohou rychleji vyřešit problémy spojené s vývojem a inovacemi. Menším podnikům můžeme nabídnout postupy, které by pro ně byly obtížně dosažitelné.

Český průmysl je bezesporu v současnosti v dobré kondici. Co považujete za hlavní výzvy, před kterými dnes stojíme, pokud chceme, aby to tak zůstalo?

Podle mého názoru hlavní výzvy pro průmysl v Českých zemích jsou: mít vlastní výrobek, provádět jeho neustálou inovaci, mít manažery s vizí, odvahou a obchodním hlediskem, aby vyvinuté inovace byly opravdu na trhu nabídnuty, a budování ekosystémů pro dlouhodobé kompetence v oborech.

Co hodnotíte po pěti letech ve funkci děkana jako největší úspěchy Fakulty strojní ČVUT v Praze?

Jako největší úspěchy Fakulty strojní ČVUT považuji z hlediska atmosféry

na fakultě dosažení konsensu s dalším směřováním fakulty, z hlediska výzkumných projektů získání 2 ze 7 výzkumných projektů OPVVV technických VŠ, 7 ze 14 Národních center kompetence a založení základů ekosystémů pro automobilový průmysl, průmysl výrobních strojů, letecký a kosmický průmysl, z hlediska výuky neklesající zájem o studium u nás a několik ocenění nejlepší fakulta v hlasování firem „Škola doporučená zaměstnavateli“.

Velkým tématem, o kterém se dnes hovoří, je povinná maturita z matematiky. Jaký je váš názor na její zavedení?

Má-li být poskytované vzdělání všeobecné, jak se prezentuje, tak musí obsahovat maturitu nejen z matematiky, ale i fyziky. Žijeme v technické civilizaci a všeobecné vzdělání z její technické dimenze nic neobsahuje? Na druhé straně nepovažují za rozumné mít jen jednu státní maturitu z matematiky. Měly by být nejméně tři úrovně maturit z matematiky, pro gymnázia, pro průmyslovky a pro učební obory.

V letošním roce slavíme 30 let od Sametové revoluce a valná většina současných absolventů vaší fakulty již prožila celý svůj život v období svobody. V čem jsou podle Vás dnešní absolventi jiní?

Dnešní studenti jsou svobodomyšlnější a sebevědomější, tedy nenechají si tolik určovat, co se mají učit, vyžadují motivaci pocházející ze širších souvislostí. Mají více zkušeností ze světa, jak se věci mohou dělat jinak a ne hůře.

-hkp-
Foto: archiv

Hospodářská komora hlavního města Prahy

přeje všem svým členům i obchodním partnerům radostné a krásné Vánoce a do roku 2020 štěstí, zdraví a životní pohodu.

Roman Pommer,
předseda představenstva HKP

inzerce

KOMPLEXNÍ SLUŽBY V OBLASTI DOPRAVNÍHO ZNAČENÍ

■ instalace ■ servis ■ pronájem ■ prodej ■ nonstop servis

NEPŘEKONATELNÝ SERVIS

A Pod Šancemi 444/1, 180 77 Praha 9 ■ T Call Centrum + 420 284 091 888

Provoz: +420 284 091 660-1 ■ M +420 603 542 181, 734 693 326, 605 205 071 ■ E dbz@psas.cz ■ W www.psas.cz

JAK SE OBCHODUJE S NIZOZEMCI?

Nizozemsko, země obchodních příležitostí – tak zněl název kulatého stolu, který v říjnu ve svých prostorech organizovala Hospodářská komora hl. města Prahy ve spolupráci s Česko-nizozemskou obchodní komorou. Zúčastnily se ho obě zakladatelky a členky správní rady Česko-nizozemské komory, Vladimíra van Aarle a Kateřina Velíšková a podělily se s účastníky o informace o Nizozemí, tamním trhu, podmínkách k podnikání a také kulturních rozdílech mezi Nizozemci a Čechy.

Jak Česko-nizozemská obchodní komora funguje a co může nabídnout?

Vladimíra: Komoru jsme založily společně s Kateřinou před pěti lety za účelem vytvoření platformy pro české firmy a podnikatele, kteří jsou aktivní nebo chtějí vstoupit na nizozemský trh. Jsme nezávislá organizace zaregistrovaná v Nizozemí. Naší misí je podporovat naše členy – české a teď i slovenské firmy a podnikatele – v rozvoji a růstu jejich obchodních aktivit v Nizozemí. Zároveň je naší snahou přispět k vylepšení image České a Slovenské republiky v Nizozemí. Ano, stále je třeba na tom pracovat a poskytnout „ten správný obrázek“ o naší zemi.

Kateřina: Možná stojí za zmínku, že jsme komoru založily jako česko-nizozemskou, ale postupně jsme naše aktivity rozšířily i na slovenské společnosti. Dává to smysl a pro naše členy je širší záběr velmi zajímavý. Trochu poodhalím naše plány, když vyrazím, že se chystáme tento krok v roce 2020 zoficiálnit a tomu přizpůsobit i jméno komory.

Čím je Nizozemí pro české firmy zajímavým trhem?

Kateřina: Připadá mi, že Nizozemí je často českými firmami opomíjeno. Buď se orientují na obrovské trhy, jako jsou

Čína, Spojené státy, Latinská Amerika a třeba Rusko, nebo směřují do sousedních zemí jako třeba Německo. Nizozemí je sice relativně malý trh (skutečně jen relativně), ale je také velmi stabilní a vyspělý trh nabízející velmi korektní podmínky pro podnikání. Nizozemí je 6. největší ekonomikou v Evropě a stále roste pro Evropu nadprůměrným tempem. Hrubý domácí produkt na osobu je 2,4 krát větší než v Česku, Rotterdam je největším přístavem v Evropě, Amsterdam třetím největším letištěm co do objemu nákladů, země má skvělou infrastrukturu, stát investuje, inovace mají zelenou... mohla bych pokračovat ještě hodně dlouho.

Jaké jsou nejvýznamnější sektory v zemi?

Vladimíra: Těch oborů je více. Nizozemská vláda vymezila devět výrazně konkurenceschopných oborů: zemědělství, květiny, high-tech, energetika, logistika, kreativní a zábavný průmysl, life-science, chemický průmysl a vodní hospodářství. V těchto oborech nizozemské firmy vynikají a zároveň hledají partnery pro spolupráci, dodavatele a samozřejmě také odběratele.

Proč by měla česká firma uvažovat o investici v Nizozemí?

Kateřina: Nizozemí nabízí strategickou lokalitu s dobrou dostupností

na další evropské i světové trhy. Země má naprosto prvotřídní infrastrukturu, všude se domluvíte anglicky – 95% Nizozemců mluví anglicky, nabízí vynikající klima pro podnikání a stát podporuje rozvoj zahraničních subjektů.

Jak náročné je založení společnosti?

Vladimíra: Bez jakéhokoliv přehánění, společnost můžete založit během jednoho dne. Ve většině případů se nevyžaduje ani živnostenský list, stačí notářská listina a pro založení s. r. o. ani nepotřebujete vstupní kapitál. S akciovou společností to je samozřejmě trochu náročnější.

Jak se obchoduje s Nizozemci?

Kateřina: Moje zkušenost je velmi pozitivní. Jsou korektní, velmi otevření, přímí. Člověk ví, na čem je, protože Nizozemci jednoduše řeknou, co si myslí. Jsou docela neformální a nepotrpí si na hierarchii. Toho je však důležité si být dobře vědom, aby si třeba zahraniční obchodní partner nebral kritiku osobně a vyhnul se nedorozuměním. Například, když Nizozemec řekne, že se mu něco na výrobku nelíbí, tak se toho nezaleknout a nestáhnout se zpět, ale zkusit nedostatek odstranit nebo se o tom pobavit a můžete vesele pokračovat v obchodování. Nizozemci jsou rodilí obchodníci a velcí pragmatiči. Umí se dohodnout a dělat dobré obchody.

Jak může Česko-nizozemská obchodní komora pomoci českým firmám se zájmem o nizozemský trh?

Vladimíra: Naše služby začínají s pomocí se základní orientací na trhu, přes výzkum trhu, nalezení potenciálních obchodních partnerů a zprostředkování setkání až po možnost organizování eventů a propagačních aktivit. Přes naše partnery jsme schopni firmě pomoci se založením, administrativou a také nalezením vhodných prostorů pro podnikání. Jsme networkingo-vá organizace a nabízíme platformu pro obchodní a společenská setkání českých a slovenských firem, podnikatelů, zástupců organizací a jednotlivců v Nizozemí.

Tedy opravdu země příležitostí?

Kateřina: Ano, Nizozemí skutečně nabízí spoustu obchodních příležitostí pro české firmy a podnikatele. Je třeba se toho nebát, být připravený a hlavně to nevzdávat hned po prvním nezdaru. Někdy to je běh na dlouhou trať, ale stojí za to. A snahou naší obchodní komory je české firmy na ten běh připravit, zjednodušit ho, navigovat správným směrem a dostat je úspěšně do cíle.

Kateřina Velíšková

Kateřina je spoluzakladatelkou a výkonnou ředitelkou Česko-nizozemské obchodní komory. Vedle vedení komory působí jako marketingový a obchodní poradce ve společnostech střední velikosti pro podporu jejich mezinárodní expanze a obchodního růstu. Kateřina působila v několika mezinárodních firmách v marketingových a obchodních pozicích v Nizozemí a také ve Francii a Irsku. Je absolventkou Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Université d'Oréans ve Francii. Kateřina žije již 19 let v Nizozemí, má dvě děti, ve volném čase se ráda věnuje běhání, hře tenisu, lyžování, cestování a gastronomii.

Vladimíra van Aarle

Vladimíra je předsdkyní a společně s Kateřinou spoluzakladatelkou Česko-nizozemské obchodní komory. Dále pak působí jako výkonná ředitelka společnosti Miralip International (poradenská firma, která pomáhá malým a středním společnostem v podnikání v České republice a na Slovensku), kterou před 15 lety založila společně se zahraničním partnerem. Vystudovala obor Podnikové finance a management na Vysoké škole finanční a správní v Praze. Vladimíra žije částečně v Nizozemí a v Praze, má jednoho již dospělého syna. Volný čas ráda tráví na golfu, v zimě pak na lyžích. Mezi její další koníčky patří jóga, móda a cestování spojené s poznáváním nových kultur.

DELEGACE ZE S'-ČCHUANU V HKP

Předseda zahraniční sekce Hospodářské komory hl. m. Prahy, Martin Dvořák, přijal zástupce Investiční skupiny pro oblast turistiky jedné z největších čínských provincií S'-čchuan. Delegaci tvořili Zou Qilin a Fu linxian z Agentury a Jiang Zuo z její potravinářské divize.

Provincie je velmi hustě obydlená a v její severozápadní, hornaté části, žijí převážně Tibeťané. Hlavní město Chengdu patří k nejlépe prosperujícím v Číně, jeho obyvatelé mají vysoký životní standard. S'-čchuan je domovem medvídka pandy, který zde žije ve zvláštních přísně střežených rezervacích, které se rozkládají na pohoří Qionglai a Jiajin. Spolu s dalšími ohroženými druhy zvířat, jako jsou sněžný a zakalený levhart či panda červená,

představuje „národní poklad“ a vlajkovou loď pro celosvětové úsilí o zachování přírody. Nikoho tedy nepřekvapí, že panda je maskotem hlavního města provincie.

S'-čchuanská investiční skupina, která byla založena v dubnu 2017, je se svými více jak osmdesáti dceřinými společnostmi jedním z nejvýznamnějších čínských státních podniků pro cestovní ruch. Pražským zájemcům představila svoji činnost v oblasti podnikání a investic pro rozvoj turistiky. „Aktivity, které zmíněná skupina soustřeďuje a provádí, mají jediný cíl – přinášet zdraví a štěstí pro krásný život,“ uvedl Zou Quillin. V rámci konkrétního portfolia činností představili zástupci delegace oblast potravinářství, kdy zmínili záměr vytvořit síť restaurací, nabízejících speciality „typicky ostré

kuchyně“, která, jak doplnil Jiang Zuo, „má svůj původ v místním specifickém horském klimatu“. Zemědělství, produkce místní minerální vody, propagace kultury a sportu byly dalšími diskusními tématy z oblasti, kterým se kromě výše zmíněného investiční skupina věnuje, neboť má ambici stát se v roce 2020 světově uznávaným investorem a provozovatelem odvětví služeb cestovního ruchu. Martin Dvořák představil profil a aktivity Hospodářské komory hl. města Prahy. Poděkoval za návštěvu a delegaci ujistil, že „čínský trh vnímáme jako perspektivní a nabídky na spolupráci předáme našim členům s tím, že budeme mediátorem spolupráce“.

Text: Ilona Zelenková
Foto: Shutterstock a archiv

KULATÝ STŮL NIZOZEMSKO

Hospodářská komora hl. m. Prahy pokračuje v úspěšné tradici pořádání kulatých stolů zaměřených na obchodní příležitosti v zahraničí. Česko-nizozemská obchodní komora v Amsterdamu a Nizozemsko-česká obchodní komora v Praze (CDCC) byly partnerem uspořádání diskuse na téma „Nizozemsko, země podnikatelských příležitostí“.

Klíčový partner pro české a nizozemské společnosti

Předseda zahraniční sekce při HKP, Martin Dvořák, a místopředseda představenstva HKP, František Blažek, přivítali zástupkyně komor – předsedkyni představenstva Vladimíru van Aarle z Amsterdamu a výkonnou ředitelku Česko-nizozemské komory v Amsterdamu, Kateřinu Velíškovou.

Stát se klíčovým partnerem pro české a nizozemské společnosti, a být k dispozici radou a servisem pro podnikání v těchto dvou zemích – to je hlavní vize česko-nizozemské obchodní komory. Poutavě připravené prezentace týkající se konkrétních podmínek podnikání zaujaly přítomné účastníky. Nizozemsko jako šestá největší ekonomika v Evropě je zároveň na druhé příčce v celosvětovém pořadí, pokud se týká rozvoje inovací. Země, kde hlavní prim hraje farmaceutický, chemický a letecký průmysl,

dále energetika a orientace na informační technologie a high-tech systémy, představuje atraktivního partnera pro mezinárodní spolupráci. To vše podtrhuje orientace na technologicky náročné produkty s vysokou přidanou hodnotou. Zahraniční investoři také profitují z vysoké vzdělanosti občanů a jejich podnikavosti. Tahounem ekonomiky je obchod a Nizozemsko těží z výhodné polohy u moře, Rotterdam je třetí největší přístav na světě.

Proč podnikat v Nizozemsku

Vladimíra van Aarle uvedla, že mezi základní premisy, proč podnikat v Nizozemsku, patří teritoriální umístění v rámci Evropy, fungující hustá dálniční síť, jazyková vybavenost (95 % populace hovoří anglicky), jednoduchá pravidla pro podnikatele a v neposlední řadě příspěvky státu na rozvoj podnikání a investice. Daňový poradce Ruben van Aarle

ze společnosti Taxpérience pokračoval v bloku prezentací faktickými příklady výhod a nevýhod nizozemského daňového systému, čeho se vyvarovat a jakým způsobem zpracovávat daně. Dále měli účastníci možnost k již vyslechnutým informacím, jak zahájit podnikání a založit společnost, získat praktické rady od Brigitt Vanat z právní kanceláře Weem Legal, která objasnila podmínky uzavírání smluv, dohod o společném záměru, rozhodného práva apod.

Na závěr setkání měli čeští podnikatelé možnost neformálně diskutovat konkrétní obchodní záměry a příležitosti a položili řadu dotazů k různým tématům, která se týkala rozvoje vzájemné obchodní spolupráce obou zemí. Jak uzavřel František Blažek „Nizozemsko jako země specializující se na obchod, který je zde po staletí díky přímořské poloze státu hluboce zakořeněný, může být pro některé české podnikatele do budoucna velkou výzvou.“

Zmínil též vlastní pozitivní zkušenosti a poznatky z dřívější pracovní činnosti na území Nizozemska a ostatních států tehdejšího Beneluxu.

Závěrem poděkoval všem přítomným za účast a projevil přání toto setkání v blízké budoucnosti zopakovat.

Text: Ilona Zelenková
Foto: archiv

Nizozemsko

někdy nesprávně označované jako Holandsko nebo Nizozemí, je královský stát (konstituční parlamentní monarchie) pod který spadají i tři ostrovy v Karibiku. Oficiálním hlavním městem je Amsterdam, ale většinu funkcí hlavního města plní Haag, který je sídlem řady mezinárodních organizací jako např. OECD, OBSE, OBRD, Interpol, ISO atd. Patří dlouhodobě mezi vyspělé země světa s nejnižší mírou nezaměstnanosti a s výraznou orientací národní ekonomiky na produkty s vysokou přidanou hodnotou. Je známé svým vodohospodářstvím, schopností vytvářet tzv. poldery (nově získaná území, vysoušením mořské vody), systémem hrází na řekách Rýn a Máza, které plní funkci protipovodňových opatření.

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ HOSPODÁŘSKÉ KOMORY HL. MĚSTA PRAHY

Říjnové shromáždění delegátů mělo na svém programu kromě procedurálních záležitostí, projednání a schválení Zprávy o hospodaření HKP, účetní závěrky, Zprávy dozorčí rady za období 2018 a návrh rozpočtu na 2019.

Ve své zprávě o činnosti informoval předseda představenstva Roman Pommer o aktuálním stavu v oblasti projektů. Nejprve zmínil projekt iKAP (Komplexní program rozvoje a podpory pražského školství), kde poskytovatelem dotace je MŠMT, příjemcem Magistrát hl. m. Prahy, a na základě uzavřené partnerské smlouvy je realizátorem činností Hospodářská komora hl. m. Prahy. Projekt je financován z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a letos, kdy pokračuje druhým rokem, došlo v jeho aktivitách k výraznému posunu.

Polytechnická hnízda

Polytechnická výchova žáků základních škol je uskutečňována prostřednictvím tzv. Polytechnických hnízd. Na střední odborné škole je zřízena plně funkční „dílna“, kde žáci 2.stupně ZŠ pod vedením zkušených pedagogů a mistrů z praxe, „pracují rukama“ a vyrábějí zadané předměty. Další aktivity jako PolyTechBus, TopKempy a Expozice v Království železnic, rozvíjejí a zapojují široký okruh dětí od mateřských škol, za kterými přijede „řemeslo“ v malém mikrobuse, až po sofistikované učebny, které mohou využívat i středoškoláci a děti, které

navštěvují v mimoškolních aktivitách Domy dětí a mládeže.

Na závěr této informace R. Pommer zdůraznil, že Hospodářské komoře hl. m. Prahy se podařilo naplňováním indikátorů tohoto projektu velmi zásadně a prakticky přispět k obnově technického vzdělávání, k zvýšení zájmu o mechaniku a robotiku praktickými pomůckami (stavebnicemi) pro žáky základních škol, ale i k jejich propojení s učňovským školstvím. Nezanedbatelným efektem projektu je i motivace k řemeslu u těch nejmenších, tedy dětí z mateřských škol.

Projekt Cesta za řemeslem

V projektu Cesta za řemeslem přišlo v roce 2018 se svými rodiči zkusit řemeslo cca 180 dětí. Do projektu je zapojeno pět pražských středních odborných škol. Díky podpoře partnerů HKP se daří organizovat a udržet vysokou úroveň sobotních řemeslně pracovních zážitků.

V rámci diskuse vystoupil předseda Energetické sekce Gabriel Lukáč, který informoval o důležité aktivitě, kterou sekce iniciovala spolu s Magistrátem hl. m. Prahy – přijetí klimatického závazku městem Prahou. V rámci

Konference o klimatu v Paříži byl přijat závazek omezující do roku 2030 emise skleníkových plynů. Dohodu ratifikovaly země EU. Předseda sekce také zdůraznil, že pokud chce Praha dodržet podmínky této dohody, bude potřebovat velké finanční zdroje na investici do stávajících zařízení. Na závěr svého vystoupení zmínil, že je nezbytné, aby statutární město Praha vytvořilo takové podmínky pro podnikatele, aby mohli požadované prostředky pro tuto investici odvést v daních městu.

Závěrem jednání Shromáždění delegátů HKP poděkoval Roman Pommer představenstvu pražské komory a všem jejím členům za jejich činnost v uplynulém období a vyzval ke zvýšení aktivit a k jejich většímu zapojení v sekcích komory.

Text: Ilona Zelenková
Foto: archiv

Na pozvání Magistrátu hl. města Prahy přijela do Prahy delegace zástupců učitelů středních škol z Berlína a pokračovala tak v navázané spolupráci mezi pedagogickými pracovníky těchto měst. Součástí fóra bylo i představení role Hospodářské komory hl. m. Prahy ve vzdělávacím procesu, zejména ve vztahu na odborné vzdělávání.

PARTNERSKÉ FÓRUM PRAHA – BERLÍN

Předseda představenstva Hospodářské komory hl. m. Prahy Roman Pommer pozval v rámci programu Partnerského fóra německé pedagogy na pražskou komoru a seznámil je s fungující dlouhodobou spoluprací s Magistrátem v oblasti odborného vzdělávání a učňovského školství. Jednou z efektivních aktivit je právě projekt IKAP Praha – „Komplexní program rozvoje a podpory pražského školství a Implementace Krajského akčního plánu pro oblast vzdělávání“.

Aktivitu projektu provádí a organizuje Hospodářská komora hl. m. Prahy, příjemcem dotace od MŠMT je Magistrát hl. m. Prahy. Projekt je spolufinancován Evropskou unií a mimo jiné reaguje na stav, kdy základní školy nemají kapacitní ani finanční podmínky k tomu, aby zřídily učebny pro výuku mechaniky a robotiky ve svých prostorách. Polytechnická hnízda jako podoba dřívějších „dílén“ základních škol jsou nově zřizována na středních odborných školách a svým vybavením splňují podmínky pro práci rukama

a polytechnickou výuku obecně. Na činnost žáků 2. stupně základních škol dohlíží mistři odborníci z vybraných řemeslných cechů a pomáhají dětem zhotovit daný výrobek.

Němečtí pedagogové v následné diskusi informovali o systému duálního vzdělávání tak, jak je u nich nastaven. Stát si ponechal vzdělávací teorii a odbornou přípravu zajišťuje firma. Převažuje tedy „učení se praxí“. V odborném vzdělávacím systému ČR není možné v současné době tento systém realizovat, protože ještě přetrvává dluh 90. let, kdy byla zrušena podniková učiliště a jejich „rolí“ převzaly střední školy. Přestože zatím neexistuje pro tento druh vzdělávání opora v české legislativě, i výše zmíněný projekt prolamuje, byť zatím pomalu, bariéry mezi praxí, v duálu zastupovanou firmou či podnikem, a v projektu IKAP zastoupenou odborností mistrů z konkrétního řemeslného cechu či asociace. I za těmito subjekty stojí firmy, buď jako jejich členo-

vé, nebo jako partneři daných škol.

Součástí programu fóra bylo i slavnostní předávání certifikátů odborné způsobilosti pro polytechnické vzdělávání a pamětních stříbrných medailí prvním absolventům, pedagogům a ředitelům vybraných pražských základních škol. Němečtí hosté tak mohli vidět nejen výstavní Brožíkův sál pražské Staroměstské radnice, ale i své české kolegy, kteří se dali na cestu spolupráky „řemesla“.

Jak konstatoval Roman Pommer „Takto pojeté výměny názorů mezi učiteli odborných škol zemí Evropské unie přispívají ke kvalitní přeshraniční výměně zkušeností, sdílení zážitků z praktické výuky dětí a studentů. Jsou inspirací pro objevování nových trendů ve výuce“. Můžeme si jenom přát, aby stát tak, jak podporuje český jazyk a kulturu v zahraničí, podporoval řemeslo nejen doma, ale pomohl i udržení, resp. znovuobjevení tradice „zlatých českých ručiček“.

Text: Ilona Zelenková
Foto: archiv

ČESKO SE HÝBE – DEJTE SVÉMU ŽIVOTU PĚT HVĚZD!

Česká komora fitness a Český svaz aerobiku a fitness FISA zaštiťují celorepublikovou kampaň a projekt, který si klade za cíl rozhýbat populaci. Dýchat, pít, spát, jíst a hýbat se – to je podle odborníků pět elementů, které přispívají k naší fyzické i psychické pohodě.

Ambiciózní projekt, který má přispět ke zlepšení životního stylu široké populace, má řadu výzev a jednou z nich je „Dejte svému životu pět hvězd!“. Jak říká její autorka, prezidentka České komory fitness Jana Havrdová: „Chceme lidi naučit správně dýchat, spát, zlepšit si pitný režim i stravovací návyky, a především je vést k pohybu,

který je bude bavit a stane se jejich vášní“. Spolu s dalšími odborníky se pouští do kampaně za aktivní podporu pravidelné fyzické aktivity v každodenním životě. „Ta dnes již není nezbytná k zajištění základních a dalších životních potřeb. Z životního stylu Čechů se vytrácí přirozený pohyb, což nejen přímo souvisí s prudkým nárůstem ci-

vilizačních onemocnění, ale má i další fatální důsledky na kvalitu života. Nedostatečná fyzická i psychická kondice je příčinou řady problémů, a to platí pro všechny věkové kategorie,“ varuje Jana Havrdová.

Je vědecky dokázané, že absence pohybu způsobuje u dětí řadu vývojových problémů a má negativní vliv na jejich dospívání i budoucí plodnost. U dospělých je přímou příčinou snížené výkonnosti a odolnosti, a u seniorů výrazně ovlivňuje stupeň závislosti na druhé osobě, samostatnost a schopnost efektivně čelit přirozeným důsledkům stárnutí organismu.

„Vyfoťte se s rukou s roztaženými pěti prsty a na sociálních sítích přidejte k fotce hashtag #DEJSIPETHVEZD.“

Jana Havrdová: „Chceme lidi vést k pohybu, který je bude bavit a stane se jejich vášní“.

Jana Havrdová

je prezidentkou Českého svazu aerobiku a fitness FISAF.cz a prezidentkou České komory fitness, která je členem HKP. Zároveň je autorkou výzvy Dejte si pět hvězd. Se svými kolegy je připravena pomáhat všem zájemcům, ať už osvětou v médiích, na sociálních sítích nebo konferencemi, které pravidelně pořádají. Cílem je přivést do roku 2020 k pohybu více než 60 tisíc lidí.

Česká komora fitness zastupuje zájmy fitness sektoru, pomáhá provozovatelům fitness center, osobním trenérům i instruktorům. Český svaz aerobiku a fitness FISAF.cz patří mezi nejaktivnější sportovní svazy u nás. Je nejstarší vzdělávací organizací v oblasti fitness vzdělávání a jako jediný má nejvyšší evropskou akreditaci mezinárodní společnosti Europe Active. Český svaz aerobiku a fitness FISAF.cz také zajišťuje celorepublikové osvětové projekty Děti na startu a Česko se hýbe. Více na www.fisaf.cz

Nedostatek pohybu lidí ovlivňuje náklady na zdravotní péči

„Vzhledem k demografickému stárnutí populace, kdy nejpočetnější věkovou skupinu obyvatelstva budou tvořit lidé starší 65 let a průměrný věk obyvatel bude téměř 50 let, budou náklady spojené s léčbou jen vzrůstat. Je prokázáno, že již nyní souvisí nedostatek fyzické aktivity přímo i nepřímo s náklady na zdravotní péči ve výši až 130 miliard korun, což v rámci rozpočtu českého zdravotnictví představuje až třetinu všech nákladů na zdravotní péči“, doplňuje Jana Havrdová. Apel na důležitost osvěty a podporu pravidelného pohybu na všech úrovních života společnosti může do budoucna zlepšit nejen naše zdraví a všeobecnou fyzickou i psychickou kondici, ale také zásadně přispěje k dlouhodobé udržitelnosti zdravotního systému v České republice.

Dalším nezanedbatelným cílem projektu je právě motivace Čechů k převzetí zodpovědnosti za vlastní zdraví. Cílená široká kampaň na podporu v rodinách, ve školách, v zaměstnání... by měla jednoznačně motivovat Čechy k převzetí této zodpovědnosti a jejich koncentraci na zdravý životní styl.

Pět hvězd pro zdraví

Do výzvy Dejte svému životu pět hvězd se už nyní zapojila řada slavných osobností, které chtějí motivovat českou populaci ke změně.

Se změnou budeme všem zájemcům pomáhat, ať už osvětou v médiích, na sociálních sítích nebo konferencemi, které pravidelně pořádáme. Pokud jste se k výzvě přidali a myslíte to se změnou životního stylu vážně, můžete dát najevo celkem jednoduše: vyfoťte se s rukou s roztaženými pěti prsty a na sociálních sítích přidejte k fotce hashtag #DEJSIPETHVEZD.

„Pomůžete nám tak k velké změně, která ovlivní zdraví nejen naše, ale i příštích generací,“ uzavírá Jana Havrdová.

Text: Ilona Zelenková
Foto: www.fisaf.cz

INFORMACE Z ČINNOSTI ENERGETICKÉ SEKCE HKP

V rámci své činnosti se energetická sekce sešla v uplynulém pololetí celkem pětkrát. V daném období jsme se zaměřili na zpracování podnětů pro Magistrát hl. m. Prahy, které podle členů energetické sekce aktuálně buď v jednotlivých aktivitách zcela chybí nebo jsou realizovány nedostatečně rychle a intenzivně.

Po podrobné analýze dostupných a získaných informací jsme připravili pro jednotlivé dotčené radní témata, které považujeme pro Prahu za důležitá. Konkrétně jsme vybrali následující oblasti:

1. Integrace modelu cirkulární ekonomiky do aktivit města – min. rozšíření o zpracování odpadu pro energetické využití.
2. Veřejné osvětlení – zahájení modernizace, zvýšení efektivity, snížení světelného smogu, využití infrastruktury VO pro nové služby.
3. Individuální a hromadná doprava – koncepce, příprava na e-mobilitu, ekopaliva.
4. Modernizace městských objektů s cílem snížení provozních nákladů a uhlíkové stopy, energetické vzdělávání správců či provozovatelů objektů
5. Inteligentní měření a řízení městské infrastruktury s ohledem na energetiku města.
6. Plán systematického snižování efektu městského tepelného ostrova, minimálně při rekonstrukcích či modernizacích budov a jednotlivých ploch.

Jednotlivé oblasti jsme představili zástupcům města radním Chabrovi

a Hlubučkovi a jsme rádi, že se všechna uvedená témata setkala s pozitivní odezvou. Alespoň s tímto pocitem jsme z jednotlivých jednání odcházeli. Prvním krokem pro uvedení témat do praktické politiky tak bude aktualizace akčního plánu naplňování Územní energetické koncepce pro období let 2013 – 2033, do které by měly být promítnuty. Na základě těchto jednání pak byla řada členů energetické sekce navržena a jmenována do jednotlivých pracovních skupin a bude se tak moci podílet na reálných aktivitách realizovaných pražským magistrátem.

Seznámení s klimatickým závazkem

Zároveň jsme se seznámili s klimatickým závazkem vyhlášeným městskou radou. S ohledem na fakt, že všechna navržená témata vedou k naplňování tohoto závazku, vzájemná spolupráce se tak jeví jako užitečná. Odborný potenciál členů Hospodářské komory hl. m. Prahy a cíle vytyčené klimatickým závazkem jsou evidentně zcela synergické. Na nejbližším zasedání energetické sekce tak jedním z klíčových témat

bude projednání výzvy pana radního Hlubučka, abychom se jako podnikatelé k tomuto závazku připojili. Přesto, že nechceme predikovat výsledky této diskuse na půdě HKP, jsme přesvědčeni, že přihlásit se k závazku kontinuálně zlepšovat životní prostředí, aplikovat technologické inovace ať již v budovách, na území města, v městské infrastruktuře, v dopravě či odpadovém hospodářství a samozřejmě i v podnikatelských provozovnách na území Prahy nelze odmítnout.

Jsme si vědomi, že technologický vývoj naplnění takovýchto závazků reálně umožňuje, poskytne prostor pro rozvoj podnikatelských aktivit a hlavně bude zásadní výzvou pro inovace a ty vždy byly hybnou silou rozvoje podnikání.

O výsledcích této diskuse budeme určitě informovat v některém z příštích čísel.

Každopádně si z proběhlých jednání odnášíme pozitivní dojem a pocit, že se už i reálně zahájí tolik diskutovaná a čím dál více nezbytná modernizace městské infrastruktury.

-hkp-
Foto: archiv

ENERGETICKÁ SEKCE HKP A JEJÍ KLÍČOVÁ TÉMATA

Odborné sekce při Hospodářské komoře hl. města Prahy jsou zřizovány jako specifické poradní, iniciativní a koncepční orgány k zajišťování potřeb a ochraně zájmů členů.

Energetická sekce, vedená Gabrielem Lukáčem, připravila a začala projednávat témata a podněty, které můžeme z pohledu

pražské energetiky považovat za klíčové.

Podrobná analýza dostupných a získaných informací je základem pro vytvoření souhrnného materiálu, který obsahuje to nejdůležitější z energetiky pro hl. město Prahu. Součástí udržitelného rozvoje je koncept cirkulární ekonomiky neboli oběhového hospodářství, které se zabývá způsoby, jak zvyšovat kvalitu životního

prostředí a lidského života pomocí efektivity produkce.

Oblasti klíčové pro pražské podnikatele

Zástupcům magistrátu, konkrétně radnímu Petru Hlubučkovi a radnímu Janu Chabrovi, kteří mají ve svých gescích, kromě jiného, udržitelnou energii a životní prostředí, byly představeny následující důležité oblasti, které pražští podnikatelé slovy Hospodářské komory hl. m. Prahy považují za klíčové:

1. Integrace modelu cirkulární ekonomiky do aktivit města – minimálně rozšíření o zpracování odpadu pro energetické využití.
2. Veřejné osvětlení – zahájení modernizace, zvýšení efektivity, snížení světelného smogu, využití jeho infrastruktury pro nové služby.
3. Individuální a hromadná doprava

– koncepce, příprava na e-mobilitu, ekopaliva.

4. Modernizace městských objektů s cílem snížení provozních nákladů a uhlíkové stopy, energetické vzdělávání správců či provozovatelů objektů.
5. Inteligentní měření a řízení městské infrastruktury s ohledem na energetiku města.
6. Plán systematického snižování efektu městského tepelného ostrova, minimálně při rekonstrukcích či modernizacích budov a jednotlivých ploch.

Přijetí klimatického závazku

Co je důležité – všechna uvedená témata se setkala s pozitivní odezvou Magistrátu. Bylo dohodnuto, že prvním krokem pro uvedení do praktické politiky, bude zapracování přednesené problematiky

však uvidíme, že je to téma, které sice není medializováno, ale pod tou pokličkou prostě je ...

Co se stane, až Velká Británie jako jeden z neaktivnějších členů EU pro oblast klimatické změny a energetické udržitelnosti odejde?

Osobně si myslím, že to nebude v začátku tak dramatické. Otázka klimatické změny má, když to velmi zjednoduším, dva rozměry. První z nich je ideologický. S Velkou Británií nebo bez ní bude vždy dostatek aktivních hráčů, od fanatiků a panikářů na straně jedné, až po umírněné idealisty na straně druhé. Tato skupina lidí se umí organizovat a spolupracovat, či soupeřit bez ohledu na členství kohokoliv v EU.

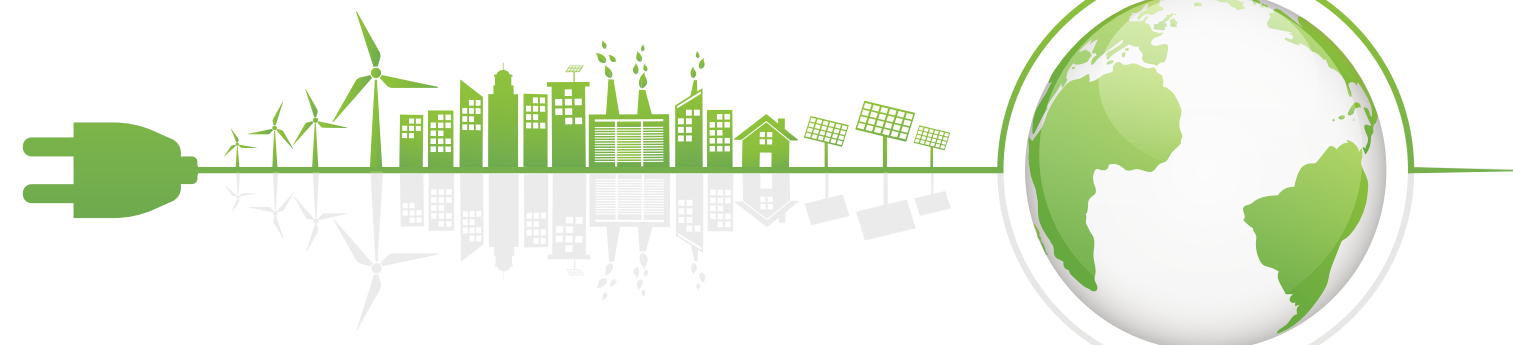
Druhý rozměr je podle mě technicko-strategický. Myslím, že už dnes nikdo nepochybuje o užitečnosti využívání obnovitelných zdrojů energií, i přes všechna dílčí negativa. Pokročila a stále se modernizuje míra digitalizace energetiky, zvýšily se nároky obyvatel na životní prostředí a technický vývoj a inovace pokročily natolik, že investice do obnovitelných zdrojů mají vlastní návratnost a stávají se výdělečnými. A s tím stoupá ochota investorů takovéto projekty financovat. Takže očekávám, a dosavadní vývoj mě v tomto utvrzuje, že investice do obnovitelných zdrojů energie (OZE), budou rychlým tempem růst.

Jaké jsou modely a predikce, jaký bude dopad na trh a energetickou politiku?

Myslím, že na tuto otázku dnes nelze jednoznačně odpovědět. Není ještě dořešeno, kdy Velká Británie a zda vůbec vystoupí, za jakých podmínek, natož jaký to bude mít dopad na oblast energetiky. Je jasné, že se objeví různé problémy. Dnes Velká Británie dováží přes podmořské kabely do osmi pro-

cent energií z Francie, další kabely se pokládají do Skandinávie, a tyto slouží pro vyrovnávání sítě v okamžicích, kdy OZE vyrábějí málo nebo moc energií. Evropská přenosová síť, která se vyrovnala bez vážnějších problémů s prudkým nárůstem OZE (a uznávám, že to nebylo bez dodatečné práce), se vyrovná i s odchodem Velké Británie z EU. Možná jsem idealista, ale představuji, že Británie odejde z EU a zbytek Evropy jí pak řekne, nebudeme spolupracovat v oblasti energetiky, je podle mě zcela nereálná. Pokud to bude pro obě strany dávat ekonomický a technický smysl, a jsem přesvědčen, že tomu tak je, tak se prostě jednotlivé energetické podniky dohodnou. Možná to bude pro jednu či druhou stranu dražší, možná ne, ale rozhodně nikdo podmořské kabely nepůjde odřezávat. Podobně se na půdě britského parlamentu objevují obavy, zda bude po odchodu z EU možné dostávat jadernou elektrárnu Hinkley Point, kterou z části zajišťují pracovníci z EU. Po celém světě jednotlivé dodavatelské firmy z Evropy, Ruska nebo USA soupeří o možnost dodávat tyto specifické technologie kamkoliv. Představa, že Francie řekne po odchodu Británie, že už se stavbou končí, je spíše z oblasti sci-fi. Jsem přesvědčen, že se to nestane. Vzniká různé množství dokumentů, které jsou často protichůdné podle toho, zda je zpracovává skupina pro nebo proti brexitu. Mají různou míru optimismu či „katastrofismu“. Jsem ale přesvědčen, že jakmile politici dořeší, kdy a za jakých podmínek Británie vystoupí či nevystoupí, podnikatelské prostředí si s následky konkrétního rozhodnutí poradí. Nakonec, poradili jsme si v minulém století i s průmyslovou revolucí, že?

Text: Ilona Zelenková
s přispěním Energetické sekce HKP
Foto: Shutterstock a archiv

CARSHARING

Služba Carsharing neboli sdílení aut se rapidně rozrůstá. Svou pozici si upevnila v Německu, Rakousku, Itálii, Belgii a nebo Švýcarsku. Postupně přichází také do České republiky a to především do hlavního města – Prahy. Tato forma autopůjčovny je vhodná pro lidi, kterým by se kvůli malé frekvenci využívání nevyplatilo vlastnit a provozovat automobil sami. Auto si zájemce může půjčit přes web nebo mobilní aplikaci od soukromé osoby, nebo využít služeb carsharingových firem.

Car4way

Car4way je největší český carsharing. Aktuálně nabízí až 600 vozů ze 7 modelů. Kromě klasických vozů si můžete půjčit i elektromobil, se kterým budete mít jednu velkou výhodu – možnost bezplatně parkovat ve všech pražských modrých i fialových zónách. Pokud tedy potřebujete něco zařídit a čeká vás popojíždění po městě, tohle je asi ta nejpohodlnější varianta, když vlastní auto nemáte.

Další výhoda car4way je ta, že se stačí pouze zaregistrovat. Registraci snadno provedete online, nebo si můžete domluvit osobní schůzku a vyřešit vše na místě. Po uhrazení registračního poplatku (1 000 Kč) obdržíte kartu, která funguje jako klíč od vozu a na webu si pomocí aplikace vyhledáte nejbližší auto, které vám vyhovuje. Ceny jsou od 39 Kč za klasický automobil, za elektromobil je to pak od 79 Kč za hodinu. V případě, že zadáte do systému svoji platební kartu, částka bude stržena automaticky

po skončení jízdy. Jinak vám bude vystavena faktura s 5 denní splatností. Více na www.car4way.cz

Autonapůl

První český carsharing Autonapůl přišel na trh v roce 2003 s ambicí propojit postupně všechna větší města v České republice. V současné době můžete libovolně využívat sdílené vozy v Praze, v Brně, v Plzni, v Liberci, v Ostravě, v Pardubicích, v Hradci Králové, v Olomouci a v Českých Budějovicích.

Registrace je jednoduchá. Vyplníte registrační formulář, uhradíte vstupní poplatek a dostanete kartu, pomocí které se auta odemykají, a můžete jezdit. Můžete také použít mobilní aplikaci na Android nebo iOS. Platíte jen za rezervované hodiny a ujeté kilometry. Ceny se pohybují dle kategorie auta od 27,2 Kč po 99 Kč za hodinu. Vybírat můžete z klasických osobních automobilů s manuální i automatickou převodovkou.

Více na www.autonapul.cz

Ajo

Carsharing Ajo.cz si zakládá na jednoduchosti. Nabízí čistě online registraci, návaznou platbu kartou a možnost vyzvednout si sdílené auto ihned po dokončení registrace pomocí chytrého telefonu. Je ale potřeba si službu předplatit kreditem nejméně 1.500 Kč, na delší cesty je výhodnější tarif s předplatným 3.900 Kč. Po každé jízdě dostanete e-mailem informaci o tom, kolik vás jízda stála a kolik vám aktuálně zbývá z předplacené částky. Více na www.ajo.cz

Anytime carsharing

Tato společnost představuje nový carsharing v Praze. Systém je podobný jako u jiných carsharingových služeb. Auto si zájemce vyhledá, rezervuje a odemkne přes bezplatnou mobilní aplikaci, která je k dispozici pro iOS i Android. Registrace trvá 15 minut. Stačí vyfotit a nahrát průkaz totožnosti, řidičský průkaz a zadat platební kartu.

Ceny začínají od 1,99 Kč za minutu použití vozidla a uživatel nic dalšího neplatí. Služba zahrnuje benzín, mytí i pojištění vozu. Součástí je i bezplatné parkování v modrých a fialových zónách. Platba proběhne automaticky po ukončení pronájmu z připojené platební karty. Vozový park se skládá z osobních automobilů Toyota Yaris Hybrid, které jsou díky parkovací kameře, hybridnímu pohonu a automatické převodovce ideálním partnerem do města.

Více na anytimecar.cz

Podle statistik lidé využívají vlastní auto jen zhruba čtyři procenta z celkového času. Přitom musí hradit náklady na servis, údržbu, tankování i parkování, a to i v době, kdy auto vůbec nepoužívají. Vysoká koncentrace automobilů ve městě navíc způsobuje značné škody na životním prostředí. Carsharing by také mohl ulevit pražskému okolí od přeplněných silnic a odhaduje se, že jeden sdílený vůz může v Praze uvolnit 8 až 15 parkovacích míst.

-hkp-
Foto: Shutterstock

POLYTECHBUS V HORNÍCH POČERNICÍCH

Už podruhé zamířil oblíbený PolyTechBus – projekt Hospodářské komory hl. m. Prahy mezi školáky a předškoláky v Horních Počernicích na východním okraji Prahy. Děti dostávají možnost ve speciálně upravené dodávce získat konkrétní představu o nejrůznějších řemeslech. Navíc si je mohou i vyzkoušet. Přímou na místě – v PolyTechBusu!

Malíř, elektrikář, keramik, truhlář, obkladač – to vše si mohou školáci v zájmu PolyTechBusu pod vedením zkušených mistrů jednotlivých oborů zkusit a prožít na vlastní kůži. Mgr. Martin Březina je ředitelem Základní školy Stoliňská v Horních Počernicích a návštěvu PolyTechBusu si moc pochvaluje. „Pro děti není nic lepšího, než šance rozvíjet svou manuální dovednost tak sympatickým způsobem,“ říká. „Mistři řemeslníci dokážou děti zaujmout, jejich ukázky

jsou poutavé a naši školáci toto interaktivní zpestření výuky nesmírně kvitují. Zájem o technické obory postupem doby upadal a já věřím, že tento způsob oslovení dětí může mnohé změnit. Překvapilo mě, jak PolyTechBus žáci prožívají. Je patrné, že tento moderní a přitom tolik potřebný prvek může polytechnickou výchovu obohatit a zájem o technické vzdělávání na základních školách, ale i u předškoláků, výrazně zvýšit.“

-hkp-
Foto: archiv

MANAGEMENT, KTERÝ JE INTERKULTURNÍ!

Jdu vzkřísit automobilku!

Skvělý český film „Švéd v žigulíku“ novináře Petra Horkého popisuje transformaci ruské automobilky Lada v Toljatti, která prodělává miliardy rublů ročně a pomalu se rozpadá. Švédský krizový manažer má v upadající továrně předvést zázrak kapitalistického obchodního modelu. Bo Inge Andersson, bývalý voják, který už jednu ruskou automobilku vzkřísil, přichází do Toljatti s malým týmem a velkým cílem. Chce se stát prvním cizincem, který společnost dovede k zisku. Jeho viceprezidenti jsou dva Češi, protože „Češi ovládají západní metody řízení a současně rozumí ruské duši“. Zkušený manažer Bo Inge Andersson nakonec neuspěje a konstatuje: „Dělal jsem v osmnácti ruských městech, ale tohle jsem neviděl,“ prohlásí a balí kufry. Za ním zůstává nový úspěšný vůz Lada Vesta, nové toalety a zkušenost, že „Rusové chtějí revoluci, ale ne změnu“. Bo Inge Andersson ignoroval zásady interkulturního managementu.

Matematika s vymezenými pojmy

Klasický interkulturní management připomíná svou strukturou středoškolskou matematiku a pracuje

s jednoduchými, přesně vymezenými pojmy. K nim patří národní kultura, podniková kultura, kulturologické pojetí firmy, kulturní systém, dimenze národní kultury v českém managementu, podniková kultura mezinárodní firmy a interkulturní trénink. Kultura může být definována v tomto kontextu jako relativně integrovaný celek, zahrnující lidské chování a jeho produkty a toto chování se řídí v určitém společenství, v procesu interakce vytvořenými vzo-

„Kultura je nahromaděná zkušenost daného sociálního celku.“

ry. Obrazně řečeno, kultura je nahromaděná zkušenost daného sociálního celku. Základní funkce kulturního systému lze vymezit např. takto: Funkce sebepotvrzující: Kultura poskytuje a dále předává svým jednotlivým členům smysl společného celku (národa, podniku, rodiny) a orientuje je jejich chování na skutečnosti, které je nutné zachovat anebo rozvíjet. Funkce zajištění kontinuity: Zachovává setrvačnost i v situaci, kdy od-

cházejí jednotlivci nebo i celé sociální skupiny a v dlouhém historickém sledu je vlastní paměť společnosti (např. křesťanství). Funkce korekce individuálního chování: Představuje soubor vzorců chování a respektování obecných principů chování umožňuje předvídat důsledky chování a adekvátně reagovat. Funkce identifikační: Ohraničuje celek i jako soubor jednotlivců a umožňuje rozeznat, kdo je a není příslušníkem daného celku (uniforma, rituály, symboly, desatero přikázání aj.).

Jak je na tom firemní praxe?

Ve firemní praxi je nutné řešit praktické otázky: jak pracovat v organizaci se zaměstnanci z odlišných kultur (řízení lidských struktur) především v nadnárodních organizacích postupující internacionalizace podniků - vznik mezinárodních organizací. - rozšíření ekonomické aktivity přes hranice - technologická revoluce (telefony, počítače, internet) - důležitá mezinárodní komunikace - nejen jazyk, ale i další kulturní specifika (náboženství, etnické skupiny, přístup k času, vzdělávací systém) - manažer by měl mít specifické doved-

nosti a znalosti, které dokáže využít - znalosti prostředí, kde pracují - kulturní antropologie, interkulturní psychologie, interkulturní komunikace a důraz kladen na vzdělávání v této oblasti.

Důležité je:

- Uvědomění si rozdílnosti kultur - tzv. kulturní relativismus (odlišnosti nejsou porovnávány s vlastní kulturou)
- Získání dostatečných znalostí o jiné kultuře (počtení a respektování určitých pravidel a okolností)
- Vlastní zkušenosti a aktivní komunikace (efektivní využití 1. a 2. bodu)
- Důležitá neverbální komunikace (proxemika, mimika, hlas) - „biologické zrcadlo“

Respektujte základní typy kultur

V této souvislosti je nutné respektovat základní typy kultur:

Severoamerická kultura

- emoce nejsou vysoce hodnocené, dohoda probíhá obvykle bez emocí
- síla hraje v procesu vyjednávání velkou roli
- týmová práce má za úkol určit vstupy, o kterých nakonec rozhodují výše postavení s rozhodovací pravomocí
- vyjednávání kontraktu spočívá v přesně dohodnutých detailech a je zakončeno podpisem rozsáhlých smluv, které obsahují práva a podmínky týkající se konkrétního kontraktu
- rozhodnutí se řídí náklady a přínosy

Japonská kultura

- emoce (hlavně ty negativní) nejsou otevřeně projevovány
- skupinový rozhodovací proces
- při japonské diskuzi je snaha dbát na to, aby byl do diskuze zahrnut každý člen této diskutující skupiny
- gesta: Japonci se zdraví spíše úklonem než potřesením rukou
- japonští manažeři jsou poměrně

houževnatí. Je velmi těžké dosáhnout oboustranně přijatelného výsledku.

Arabská kultura

- přikládají velkou hodnotu k vyjadřování emocí
- hodně mluví, opakují se, křičí a dělají gesta
- jsou velmi tolerantní k hluku a vyrušování během diskuze
- rádi diskutují o penězích
- neměli bychom se jich ptát na jejich manželky, je to pro ně příliš intimní otázka, raději se případně zeptat na rodinu
- rádi mluví o islámu, můžeme se jich na něj ptát, rádi to vysvětlují

Latinskoamerická kultura

- emoční citlivost je ceněna
- síla ve vyjednávání je rozhodující, být silnější než ostatní je všeobecně ceněno
- individuální rozhodovací proces
- vášnivě a emocionálně debaty jsou oblíbené

Obecně lze konstatovat, že firma může vyrábět globální produkty pro globální trhy, ale globální spotřebitel neexistuje - ovlivňován různými sociálně-kulturními faktory. Firmy mohou pracovat se strategií interkulturního marketingu již při vývoji produktů - vyvíjí mezinárodní produkty a služby (chytré telefony s cizojazyčnými aplikacemi, hotelové řetězce, řetězce s rychlým občerstvením). Mohou využívat koncepci a adaptovat produkty podle preferencí cílových skupin - tj.: „Think global, act local“.

Při celkovém hodnocení je nutno uvést, že čeští manažeři jsou, pokud jde o interkulturní komunikaci a management, velmi úspěšní. To dokumentují nejen české firmy AVAST (ovládla trh s antivirovými programy v USA) a LASVIT (úspěšné podniká v Číně), ale i tisíce dalších českých firem v mezinárodním prostředí ve všech koutech světa.

Text: Bohumír Štědroň, František Blažek
Foto: Shutterstock

KAMENÍCI SE PŘEDSTAVUJÍ...

Prastará píseň praví...

My sme páni řemesníci, sme kameníci,
My robíme z kamene všechny svatý fortelně,
My se za to můžeme dostat do nebe...

Když domy už nebyly z proutí

Nepříliš dlouhá historie praví, že když se v roce 1990 znovuzakládal Svaz kameníků, byl jich plný sál tehdejšího Slovanského domu. Hlavní heslo znělo „obnovíme cechovní tradice“, neboť bylo na co navazovat.

Kamenictví je řemeslo, které provází život lidí od okamžiku, kdy už obydlí nebylo z proutí. Materiál z kamenolomů musel někdo vytěžit a zpracovat. Většinou ručně. Ještě na počátku minulého století se na území dnešní České republiky nacházelo přes šest set lomů.

„Jisté je, že opracování kamene pomalu přestává být ruční prací.“

Naše řemeslo má mnoho podob

Jako v jiných řemeslech i pro kameníky platí, že musí udržovat stavovskou čest, hrdost na výsledky dobře odvedené řemeslné práce, kterou budou obdivovat ještě další generace. Musí bojovat proti nešvarům, které poškozují dobré jméno kamenického řemesla. Velmi často slyšíme o „kamenících“ bez patřičného umu a vzdělání, prodávají nekvalitní výrobky bez povinných technických zkoušek, zpracovávají nabídky v cenové úrovni, která objektivně umožňuje realizaci díla, jež je spíše ostudou pro obraz kamenického řemesla.

Kamenické řemeslo má mnoho podob. Je možné začít ruční prací v lomech až po průmyslové zpracování kamene, ale stále přetrvává, že vyhledávaným je ten lamač-kameník, který rozumí skále tak, že rozezná dobrou a špatnou stranu dotykem ruky. Bohužel v dnešní době prakticky zanikla ruční kamenická výroba obrubníků. Ani dlažebních kostek se už mnoho ručně nedělá. A pro pražský kolorit si chodníky bez mramorových kostek – mozaiky, nedovedeme představit. Vždyť dlažební kostky lze znovu a znovu předláždít, když živá podložní konstrukce si řekne o vyrovnání, aby tam nebyly louže.

Svaz kameníků a kamenosochařů ČR

je sdružení řemeslníků i firem podnikajících v oboru kamenoprůmyslu, zpracování kamene a kamenosochařství. Počet dnešních členů – řemeslníků i firem – se vejde do stovky, přestože v tomto oboru působí daleko více subjektů. I když lidskou potřebu „někam patřit“ nelze přenášet do jiných struktur či systémů, pragmatická úvaha „co mám z členství?“ zatím není vyvážena hmotně. Účastnit se na vytváření podmínek pro podnikání a hospodářský život společnosti však nemůže jednotlivec. Proto je Svaz kameníků a kamenosochařů začleněn jako živnostenské společenstvo do Hospodářské komory České republiky.

Norbert Durych, člen výboru Svazu kameníků a kamenosochařů ČR:

Žulové dlažby nástupišť, chodeb a schody pražského metra, kamenné obklady fasád historických domů jsou také dílo kameníků a svojí kvalitou přetrvávají dodnes. Stejně tak prvorepublikové kavárny a reprezentační stavby. Architektura s využitím kamene je specifická řemeslná otázka, která řeší souvislost přírodního materiálu s nosnou konstrukcí, izolací a systémy pro montáž a řešení dilatací.

Zeptali jsme se člena výboru Svazu, pana Norberta Durycha:

Kde se dnes mohou vzdělávat zájemci o řemeslo s tak bohatou historií, jako je kamenictví?
Svaz kameníků a kamenosochařů má výhodu v tom, že se podařilo udržet jedinou školu tohoto oboru – Střední průmyslovou školu kamenickou a sochařskou v Hořicích. Založena byla za rakouského mocnářství 1884 „ku povznesení řemesla“, přežila vznik i zánik samostatné republiky, okupaci, poválečné období, rozvinutý socialismus i přechod do tržního hospodářství s otevřeným trhem práce.

Co se na škole učí a jaký je zájem o studium?

Dnes se na škole učí geotechnika (těžba a zpracování kamene), sochařství, konzervátorství, restaurování a užitá malba. Škola je svým způsobem jedinečnou také v tom, že je na technologické špici v podobě robotického pracoviště. A nejde jen o numericky řízené stroje pro kamenické výrobky pro výstavbu, ale o přesahy pro sochařství, kdy např. pro zakázku kopie gotické madony v Českém Krumlově bylo využito 3D skeneru, 3D tiskárny a robotického ramene. Prakticky se realizuje integrace klasických sochařských a restau-

rátorských technologií se zaváděnými technologiemi digitalizace prostoru. Škola se účastnila řady dalších projektů jako např. ztvárnění patronů naší země svatého Václava a svaté Anežky Přemyslovny.

Existuje kromě hořického učiliště ještě nějaká podobná škola v ČR?

Druhým vzdělávacím střediskem je Kamenosochařské středisko v Lipnici, které je dnes součástí Akademie Světla nad Sázavou. V Lipnici probíhá praxe a odborný výcvik žáků tříletého učebního oboru kameník a čtyřletého maturitního oboru kamenosochař.

Kromě klasického vzdělávání, jaké aktivity ještě Svaz podporuje?

Svaz kameníků podporuje řemeslné workshopy Řemesla živé nebo již tradiční soutěžní přehlídky stavebních řemesel SUSO pořádané v rámci každoročního veletrhu FOR ARCH Praha.

Dá se říct, že do vašeho řemesla zasahují i moderní technologie?

Jisté je, že opracování kamene pomalu přestává být ruční prací. A tak se zdá, že je jedno, zda na plochu stroje řezacího vodním paprskem dáme ocelový plech, polystyren, tkaninu či desku kamene. Z hlediska tvaru a programování je to opravdu úloha pro operátora toho stroje. Ale odborník cítí, že každý materiál je jiný. Pro naše řemeslo je na prouso zásadní, aby kameník měl vztah k materiálu a znal ho. Zatím se zdá, že stále nejlepším způsobem poznání je vzít dláto a kladivo, a ručně klasickými nástroji udělat „kus“. Nevíme, kde sídlí cit pro materiál a pro řemeslo. Ne každý má na to talent. Říká se, že pokrok nezastavíš, a proto i my musíme jít moderním technologiím naproti, ale ruku v ruce s tím

zachovat i to určité, ruční tajemno procesu.

V poslední době se hodně mluví o projektu Mistrovská zkouška, podporujete jako Svaz tuto aktivitu Hospodářské komory ČR?

Smyslem činnosti a práce Svazu je sdružit ty, kteří vědí, že pro kulturní vzdělanost naší společnosti je třeba uchovat nejen tradice, technologické znalosti, zkušenosti dřívějších generací, ale i stavovskou čest řemesla. Vedle toho se každý nový kameník musí snažit orientovat v odborné technické současnosti, spoluvytvářet podmínky prostředí, které na řemeslo působí, připravovat své následovatele... Přípravou mistrovských kvalifikací, nastavením systému zkoušení, vytvořením mistrovského díla, ale hlavně předáváním zkušeností seniorních „mistrů“ fachmanů mladým pomůže řemeslo zviditelnit. A na trh přivést opravdu kvalitu. Zároveň si slibujeme, že titul Mistr daného řemesla pomůže zvýšit prestiž oboru a umožní na kvalitním základě přenášet zkušenosti mladým, motivovat je k výběru školy. ... Nic naplat, stačí se přece projít historickou částí jakéhokoliv města a práci kameníka přetrvávající staletí můžeme vidět na každém rohu. Věříme, že mistrovská zkouška napomůže pokračování této tradice a kvality.

-hkp-
Foto: archiv

Čištění a údržba povrchů je specializace společnosti Fasádní servis. Nejde však jen o samotné fasády, u kterých se kromě očištění firma zaměřuje na zpevňování povrchu a prodloužení životnosti. Společnost se také věnuje čištění dalších typů povrchů – dlažby, chodníky, podlahy, stěny z nejrůznějších materiálů i nezbytné likvidaci graffiti.

Odstraňování graffiti z travertinového obkladu systémem Tornado je právě v polovině.

FASÁDNÍ SERVIS JE PRO ZÁKAZNÍKY JISTOTA

„Snažíme se vycházet z osobního jednání na místě, abychom si udělali vlastní představu. Na tomto základě teprve navrhujeme konkrétní technologické postupy. Samozřejmě je, že navržený postup nejdřív na místě vyzkoušíme, abychom se s klientem přesvědčili, že to je správná volba,“ vysvětluje jednatel Fasádního servisu Jan Hrdlička. A zákazníkům se to líbí.

Názory zákazníků

„My jsme s Fasádním servisem na-prosto spokojeni. Od počátečního jednání, přes vstřícný přístup k našim potřebám, samotnému provedení prací až po dodržení termínů a konečné předání,“ popisuje svoji zkušenost z letošního podzimu radní z Uhřetěvsi Radovan Koutský (Svobodní), jenž měl na starosti výběr firmy, která vyčistí podchod na místním vlakovém nádraží. „Vybírali jsme si ze tří firem a zjevně jsme se rozhodli správně. A potvrzují nám to i lidé, kteří podchod denně používají,“ dodává spokojeně radní.

V Uhřetěvsi podchod firma čistila pomocí přehrátky páry, což je pro takové případy velmi vhodná technologie. Protože je však podchod majetkem Správy železniční dopravní cesty, objednala radnice jen parní čištění a desinfekci.

To radnice v Kolíně, která nechávala v říjnu vyčistit rozsáhlý prostor před nádražím, šla ještě dál. Kromě parního čištění frekventovaného místa za plného provozu si objednala také odstranění žvýkaček. Což je specialita Hrdličkovy firmy. Má na to speciální stroj, který je v tuzemsku ojedinělý. Díky němu je likvidace zašlapaných žvýkaček, které hyzdí snad všechna nádraží a stanice MHD, velmi efektivní, protože jednu odstraní za méně než minutu.

„Vybírali jsme ze tří nabídek, ta od Fasádního servisu měla nejlepší cenu. Po prohlídce místa přišla konečná kalkulace. Všechna jednání byla úplně kvalifikovaná a v pohodě,“ říká vedoucí provozu AVE Kolín Karel Kozdera, který měl celou akci za město na starosti. „Místo si prohlédli zástupci radnice i moji nadřízení

Co Fasádní servis nabízí?

- čištění fasád
- mytí fasád
- impregnaci fasád
- nátěry fasád
- čištění dlažeb
- čištění veřejných objektů (podchodů, nádraží, stanici, budov)
- desinfekci a údržbu prostor

FASÁDNÍ SERVIS® CENTRÁLA PRO ČR A SR

Evropská 696/113
160 00 Praha 6 – Dejvice
Česká republika

Tel: 606-741-841

E-mail: info@cisteni-fasad.cz,
nebo info@facility-servis.cz

Web: www.cisteni-fasad.cz
a www.facility-servis.cz

Vakuová hlavice Tornada velmi jemně odstraňuje čmáranice i z moderních silikonových, silikátových i akrylových fasád.

z firmy a všichni byli spokojeni jak se samotným parním vyčištěním, tak s odstraněním žvýkaček,“ doplňuje další důležitá fakta vedoucí provozu. Součástí zakázky bylo i ochranné ošetření povrchu exponovaných ploch a zátěžových zón v prostoru nádraží a před nádražím.

Udržujeme i povrchy budov

Povrchy jsou však i uvnitř budov. I ty s úspěchem udržuje společnost Fasádní servis. V průběhu října tak například prováděla antibakteriální čištění koberec a v duchotechniky a antibakteriální dezodoraci stěn, stropů, židlí a koberec a také dezodoraci povrchů v Poslanecké sněmovně.

„Firma pro sněmovnu pracuje opakovaně, s výsledky její práce je dlouhodobá spokojenost. Komunikace s nimi je bezproblémová, stejně jako dodržování termínů,“ popisuje svoji zkušenost s Fasádním servisem Michal Krčil z oddělení hospodářského provozu Poslanecké sněmovny.

Jan Hrdlička s Fasádním servisem působí na trhu již 15 let. V žádné z oblastí činnosti své firmy se nezaměřuje jen na samotné čištění povrchu. Může jít o kamenné dlažby v Anežském klášteře, o chodníky a plochy okolo obchodního centra na Zličíně, o podlahy v nákupních či kancelářských centrech, nebo v redakci oborového portálu TZB-info, vždy nabízí i komplexní péči o daný povrch.

„Umytí chodníku nebo podlahy není péče o chodník nebo podlahu! Ta spočí-

Hlavice Tornada je konstruovaná tak, že jí nedělá problémy ani nerovný povrch.

vá především v technologicky správném používání odpovídajících impregnací nebo dalších postupů, které zajistí, že povrchy budou lépe odolávat zubu času i podrážkám návštěvníků,“ vysvětluje Hrdlička svůj přístup. Tomu ostatně odpovídá i technické vybavení, které jeho firma používá.

Technické vybavení

Obvyčnou tlakovou vodu z „vapky“ už ve většině případů považuje za anachronismus. „Kombinujeme efektivitu a šetrnost,“ navazuje na Hrdličku šéf realizací Martin Čížek. „Proč používat studenou vodu, když ji můžeme ohřát, což je pro čištění lepší? Tlaková voda je někdy dobrá, ale když ji navíc demineralizujeme, je k povrchu šetrnější. A ještě šetrnější je pára či přehřátá pára, což jsou řešení, která používáme nejčastěji,“ vysvětluje Čížek.

Na likvidaci graffiti používá firma již několik let běžné parní čištění. To však se však ve většině případů stejně neobejde bez přidání chemie. A jejím příznivcem jednatel firmy rozhodně není. Takže když zjistil, že existuje patentovaná německá technologie vakuového abrazivního odstraňování špíny a graffiti Tornado, neváhal ani okamžik a pořídil ji. Od letošního léta tak Fasádní servis, pravděpodobně jako jediný v republice, nabízí zákazníkům i tuto metodu.

V září se s ní například seznámili zaměstnanci pobočky České spořitelny v Karlíně, kde Tornado zlikvidovalo graffiti na obkladech z vysoce leštěného

Průběh práce obsluha Tornada sleduje prostřednictvím tří rozměrných okének na pracovní hlavici.

mramoru. Jen o pár dní později systém předvedl své schopnosti na travertinovém obkladu bytového domu v Sokolovské ulici.

„Tornado umí pracovat tak jemně, že odstraní barvu z papíru a nepoškodí ho přitom,“ říká s nadšením šéf realizací. Na rozdíl od všech ostatních způsobů čištění domovních stěn – a nejen jich, samozřejmě – nenechává za sebou německý stroj nepořádek. „Vakuová hlavice se přiloží na povrch a spustí se abrazivní čištění. Veškerá vzniklá nečistota je průběžně odsávána do těla přístroje, takže po skončení čištění stěny už není potřeba nic uklízet, můžeme rovnou balit fídlátka,“ přibližuje s úsměvem.

Oproti čištění jakoukoli mokrou cestou má Tornado navíc tu výhodu, že se s ním dá efektivně pracovat i v zimě.

Smlouvy a záruky

Kromě kvalitních služeb si Jan Hrdlička zakládá i na férovém přístupu. „Kdekdo o tom mluví, málokdo to tak opravdu dělá. My dáváme do smluv vymahatelné záruky, protože víme, že svoji práci děláme dobře a nemáme se tak čeho obávat,“ říká pevně.

Na řadu prací tak firma dává pětiletou záruku. Ovšem při fotokatalytickém ošetření fasády dává firma dokonce desetiletou záruku na její samočisticí funkci. Což je ve srovnání s biocidními metodami, jejichž funkce v čase slábne a zcela končí nejpozději po pěti letech, obvykle však už po třech, úplně jiná technologická úroveň.

„Ze smlouvy je zřejmé, jak moc firma věří své práci. Jakmile v ní nejsou záruky, ale naopak nějaké kličky a neurčitě formulace, měli byste zpozornět,“ upozorňuje advokát Petr Novotný, který Fasádnímu servisu připravuje smlouvy. Kličky a neurčité formulace ovšem ve smlouvách Fasádního servisu nenajdete.

-hkp-
Foto: archiv

MALÝ MANUÁL PRÁV PACIENTŮ

V České republice je všem pacientům garantovaná stejná zdravotní péče. Jedná se o skutečnost, která je zaručená například Listinou základních práv a svobod a tzv. antidiskriminačním zákonem. Přesto jen malé procento pacientů zná svá práva ve vztahu s lékařem. Zdravotní a sociální sekce Hospodářské komory hl. m. Prahy se v dnešním příspěvku věnuje bourání mýtů ve spolupráci mezi lékařem a pacientem a představuje malý manuál práv pacientů, který poukazuje na legislativní vymezení oboustranné spolupráce.

Zdaleka jsme ještě nezapomněli na tu dobu, kdy platilo, že lékař je něco jako Bůh a bylo nemyslitelné s ním jakkoli diskutovat o tom, jak nás, pacienty, chce léčit. Tento názor máme hluboce generačně zakořeněný, i třicet let po revoluci. Dnes je ale všechno opravdu jinak.

„Lékař a pacient jsou partneři a mají platným právním řádem jasně stanovená svá práva a povinnosti. Bohužel možností, jak se o nich dozvědět a jak se je naučit používat, je poskrovnu,“ konstatuje MUDr. Martin Jan Stránský, M.D., FACP, zakladatel Kanceláře Ombudsmana pro zdraví, **bezplatného centra pro poradenství a informace v oblasti zdravotnického práva a navazujících částí sociálního zabezpečení.**

1. Stejná péče pro všechny, ať je kdekoli

V České republice je všem pacientům garantována stejná zdravotní péče. Žádnému nemůže nikdo odmítnout léčbu, která je indikována pro jeho diagnózu a jiní pacienti ji jinde dostávají. Listina základních práv a svobod zaručuje každému bez rozdílu právo na ochranu zdraví a bezplatnou zdravotní péči poskytovanou na základě veřejného zdravotního pojištění.

Rovné zacházení a zákaz diskriminace ve věcech přístupu ke zdravotní péči a jejího poskytování dále vymezuje i tzv. antidiskriminační zákon.

2. Pacient musí své nemoci i léčbě rozumět

Zákon o zdravotních službách a také občanský zákoník stanoví, že pacientovi lze poskytnout zdravotní služby pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem. Z toho vyplývá povinnost poskytovatele zdravotních služeb zajistit, aby byl pacient srozumitelným způsobem a v dostatečném rozsahu informován o svém zdravotním stavu a o navrženém individuálním léčebném postupu. Lékař má povinnost řádně pacientovi zákrok popsat, vysvětlit, jak bude probíhat a v čem spočívá, včetně rizik, možných následků a alternativ. A také mu srozumitelně odpovědět na veškeré jeho otázky.

3. Lékaře si můžete vybrat sami

Pacient si může svobodně zvolit nejen svého praktického lékaře, zubaře či gynekologa, ale také jakéhokoli jiného lékaře, pokud má privátní praxi. Může si také vybrat poskytovatele zdravot-

ních služeb a konkrétní zdravotnické zařízení (pokud to jeho zdravotní stav dovolí). V takovém případě si však již nemůže zvolit konkrétního lékaře, který pro něj pracuje (jedině, že by se k tomu poskytovatel zdravotních služeb smluvně zavázal). V zákoně o zdravotních službách jsou však zároveň stanoveny výjimky z tohoto práva, jako jsou zdravotnická záchranná služba, pracovnělékařské služby, nařízená izolace, karanténa nebo ochranné léčení. Možnost volby nemají například osoby umístěné v policejních celách, osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo vojáci v činné službě.

4. Pacient může léčbu odmítnout

Zákon o zdravotních službách umožňuje pacientům odmítnout léčbu i poskytování informací o svém zdravotním stavu. Výjimkou jsou pouze případná infekční onemocnění ohrožující okolí pacienta. Pacient může také svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat. Odvolání souhlasu ale není účinné, pokud již bylo zahájeno poskytování zdravotního výkonu, jehož přerušování může způsobit vážné poškození zdraví nebo ohrožení života pacienta. I v případě

MUDr. Martin Jan Stránský, M.D., FACP

Narodil se v roce 1956 v New Yorku do významné československé rodiny. Jeho otec Jan založil společně s Pavlem Tigridem československou sekci Rádia Svobodná Evropa, děda Jaroslav založil časopis Přítomnost, byl ministrem spravedlnosti (1945) a poté školství v letech 1946 až 1948, pradědeček Adolf založil Lidové noviny a byl prvním ministrem obchodu Československa. Po získání dvou atestací v interním lékařství a neurologii začal MUDr. Stránský praktikovat neurologii a vyučovat na Yaleské univerzitě, kde je dodnes primářem. Po roce 1989 se „vrátil“ do vlasti, obnovil časopis Přítomnost, založil Polikliniku na Národní, program výměn vědců mezi Yaleskou a Karlovou univerzitou a Prague Selective, největší letní program pro studenty medicíny na světě. V roce 2014 založil Kancelář Ombudsmana pro zdraví, z. s. a již dříve i nadační fondy pro podporu výuky v žurnalistice a občanských práv. Je iniciátorem a realizátorem pomníku Milady Horákové ve Sněmovní ulici v Praze. V 2019 vydal knihu Deník doktora z Mrnic, která zobrazuje tragikomické aspekty české společnosti. Spolu s uvedenými aktivitami, které koordinuje jeho kolektiv, se MUDr. Stránský převážně věnuje neurologickým dopadům moderní technologie na lidský mozek a na lidskou budoucnost. Na toto téma přednáší v současnosti po celém světě.

www.ombudsmanprozdravi.cz

tzv. negativního reverzu má pacient stále nárok na bezplatnou hospitalizaci a jakoukoliv další léčbu adekvátní jeho stavu, pokud se pro ni rozhodne.

5. Údaje ve „své kartě“ máte znát

Každý pacient má právo zdarma nahlížet do své zdravotnické dokumentace a pořizovat si za přiměřenou odměnu výpisy, opisy a kopie. Toto právo má i zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta; osoby určené pacientem, zákonným zástupcem nebo opatrovníkem pacienta, pěstoun nebo jiná pečující osoba; osoby blízké zemřelému pacientovi. Přestože zákon nestanoví povinnost písemné formy žádosti, poskytovatel je většinou vyžadována.

6. Jak je to s úhradou receptů?

Zdravotní pojišťovna provádí úhradu léčivých přípravků a zdravotnických prostředků na základě lékařského předpisu vystaveného smluvním poskytovatelem, lékařem poskytujícím neodkladnou péči, smluvním lékařem poskytujícím hrazené služby v zařízení sociální péče a smluvním lékařem poskytujícím hrazené služby sobě, manželovi, svým rodičům, prarodičům, dětem, vnukům a sourozencům. Recept tedy může pacientovi vystavit kterýkoli lékař, ale pokud nemá smlouvu s jeho zdravotní pojišťovnou,

Mgr. Martin Stolín, Ph.D.

- předseda Zdravotní a sociální sekce HKP
- od roku 2012 rozhodce Rozhodčího soudu v Praze
- ředitel sekce pojištěn a finančních služeb, Unie zaměstnavatelských svazů ČR
- ve své podnikatelské činnosti se věnuje řízení zdravotnického zařízení a agentuře práce se specializací na řešení legislativní souvislosti plnění povinného podílu zaměstnávání OZP
- je provozovatelem portálu www.praceozp.cz

bude si pacient hradit léčiva sám. Toto neplatí v případě nutné a neodkladné péče, kdy jsou pojišťovny povinny recepty proplatit v plné výši.

7. Se svými dětmi máte právo být

Nezletilý pacient má právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna, či jiné osoby, které byl soudně svěřen. O tom, zda je pobyt průvodce (například rodiče) dítěte mladšího 6 let věku hrazen ze zdravotního pojištění, rozhoduje ošetřující lékař. Úhrada nepřetržité přítomnosti včetně lůžka a stravy je totiž podle zákona o zdravotních službách závislá na tom, zda je vzhledem ke zdravotní

mu stavu dítěte či následné péči o něj nutná. U dětí starších 6 let je k úhradě ze zdravotního pojištění nutné schválení revizním lékařem pojišťovny. I v případě, že lékař přijetí rodiče jako průvodce neindikuje, je právo na nepřetržitou přítomnost rodiče nedotčeno. Avšak takový pobyt již není hrazen z veřejného zdravotního pojištění a cenu si může každý poskytovatel zdravotních služeb stanovit individuálně. Velmi podobně je to s přítomností o osob s omezenou svéprávností.

8. Cenu za léčbu máte vědět předem

O ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady má být pacient informován, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje, předem. Je jen na něm, jestli bude za daných okolností s provedením výkonu souhlasit. Pokud ano, pak je lékař po poskytnutí služeb povinen vystavit pacientovi účet. Ceník nehrazených nebo částečně hrazených služeb by měl být navíc umístěn tak, aby byl pacientům přístupný (to neplatí pro poskytovatele lékařské péče). Kterou zdravotní péči pojišťovny hradí zcela, kterou jen částečně nebo vůbec, lze zjistit v zákoně o veřejném zdravotním pojištění.

Autor článku: MgA. Kateřina Havelková, ředitelka Kanceláře Ombudsmana pro zdraví, www.ombudsmanprozdravi.cz
Foto: Shutterstock a archiv

Období plískanic je tady. Nezkusíme si tedy v rámci projektu Cesta za řemeslem profesi kamnáře a nepostavíme třeba kachlová kamna??

ZIMA SE HLÁSÍ, ZAHŘEJEME SE U KAMEN

Řemeslo a zejména to kamnářské je opravdu tvrdý fortel, ale když nakonec v chladných dnech oheň praská a po celém domě se line krásné teplo, uživatel umí ocenit kvalitní práci.

Peče se tu pizza!

Cesta za řemeslem, projekt, který již tři roky úspěšně organizuje Hospodářská komora hl. m. Prahy spolu s pražskými středními odbornými školami, umožňuje rodičům a jejich dětem zažít řemeslo opravdu na vlastní kůži. Kamnářina, která je dalším řemeslným zážitkem tohoto projektu, má dlouhodobou historii. Děti si mohou vyzkoušet práci se šamotem, hlínou a kachlemi. Odměnou jsou jim kromě skvělého pocitu z práce rukama i opravdu postavená jednoduchá kachlová kamna. Šamotové desky, omítky, lepidla a spárovací hmoty jsou připraveny k použití. Samotná zážitková činnost je doplněna i výkladem a zkušenostmi mistra kamnáře, který vysvětlí, jak případně dle interiéru upravit systémový krb, co je to automatická regulace hoření nebo tahové systémy. Samostatnou kapitolou je potom vyprávění o stavbě pecí. Může jít o zahradní kuchyně a zážitkové vaření dospělých nebo o pece profesio-

nální, kde děti po dotazu, co se asi tak v nich peče, okamžitě odpovídají – no, přece pizza!

Nový život pro historická kamna

V rámci předchozího projektu Hospodářské komory hl. m. Prahy a magistrátu s názvem Řemeslo žije, vznikl ve firmě kamnářství Rynda vzdělávací polygon – místo, ve kterém se budoucí kamnáři učí, jak postavit kamna. Minulé roky prověřily, že tento způsob výuky je přesně to, co českému řemeslu chybí a co ve světě kolem nás nazývají duálním systémem vzdělávání. Tedy teorie ve škole a praxe ve firmě. Pavel Rynda, opravdový řemeslný nadšenec a špičkový odborník nejen na stavbu moderních kamen a krbů, ale také renovátor historických kachlových kamen na některých zámcích a v budově Senátu Parlamentu ČR, náš příběh doplňuje: „Přinášíme nejen teplo, do rodin našich zákazníků, ale i pocit krásna, štěstí a pohody. Plápolající oheň je stejně fascinující jako vlny moře. Pojdme se na chvíli zastavit a užít si to.“

Text: Ilona Zelenková
Foto: archiv

Cech kamnářů ČR

Byl založen v roce 1995 a v současné době má více než 140 členů. Prezidentem cechu je Pavel Rynda, který se spolu s Jaroslavem Lášem dali i na kantorskou cestu a na Střední odborné škole Jarov učí mladé kamnáře a kominíky. Spolupracující Kamnářství Rynda je rodinná firma s bezmála třicetiletou tradicí.

Další termín na kurz kamnáře je stanoven na 21. 12. 2019 (SOŠ Jarov).

www.cestazaremeslem.cz

MONETA MONEY BANK

CÍSAŘ ČESKÁ SMUTNÝ

Siko KOUPELNY • KUCHYNĚ

V PRAZE 9 SE POLYTECHNICKÉ VÝCHOVĚ DAŘÍ!

Nedostatek lidí ve stavebních, strojírenských a dalších oborech začíná volat po oprášení starého českého rčení, že řemeslo má zlaté dno. Zdá se, že je nejvyšší čas obrátit trend podpory školství nasměrovaný pouze administrativnímu vzdělávání a děti začít učit technicky myslet a pracovat rukama. V hlavním městě patří mezi městské části, kde se podpoře polytechnického školství výborně daří, právě Praha 9.

Zajímá vás proč?

Odpověď je daná nejen touto lokalitou – Praha 9 je historická kolébka pražského strojírenství, kde dodnes i přes všechny privatizační a jiné problémy, stále silně rezonuje značka ČKD, tedy Českomoravská-Kolben-Daněk. Odpověď je daná i zapálením a chutí zdejší radnice něco opravdu změnit.

Prostor pro řemeslné aktivity školáků

Před více než třemi lety stál u zrodu konkrétní podoby polytechnického vzdělávání radní Zdeněk Davídek, který i v současné době zodpovídá za oblast školství a evropských projektů. Společně s předsedou představenstva Hospodářské komory hl. m. Prahy Romanem Pommerem využili blízkost umístění Střední odborné školy Jarov a cechů, které v areálu školy mají svá sídla a dílenská zázemí. Připravili koncept pilotních polytechnických hnízd. Stručně řečeno – učeben pro řemeslné aktivity žáků 2. stupně základních škol. Postupně nabídli i možnost navštívit tyto prostory v mimoškolních aktivitách

i dětem v kroužcích. Zkušenosti s dlouhodobě nastavenou vzájemnou spoluprací s projektem Řemeslo žije, jehož cílem bylo nadchnout mladé lidi pro studium technických a řemeslných oborů, daly tomuto trendu patřičný rámeček.

Kladívko a pilka jsou „in“!

Probudit zájem žáků o tento typ výuky, nadchnout je pro řemeslo na základní škole tak, aby si jako své další vzdělávání vybrali právě některý z učebních oborů, které jim Střední odborná škola Jarov může nabídnout, vyžaduje velké nasazení. Je nutné i říci, že ve spolupráci se základními školami to na „Devítce“ umí.

Jak vzpomíná radní Zdeněk Davídek: „Připravili jsme aktivity, které v dětech probouzejí zápal pro věc. Je skvělé pozorovat, jak se učí rozvíjet nejen svou manuální činnost a dovednosti třeba s kladívkem a pilkou, ale zároveň jak prací na zajímavých konstruktivních stavebnicích posilují technické myšlení, kreativitu a fantazii.“

Žáci 7. nebo 8. tříd základních škol mají ve svém rozvrhu jednu hodinu polytechnické výchovy týdně. „Ředitel školy tyto hodiny spojí a jedno odpoledne měsíčně navštíví školu Jarov, kde si vyzkouší pokaždé jiné řemeslo, které interaktivním způsobem výuku obohatí,“ doplňuje Roman Pommer. Spolupráce s pražskou komorou bude v této oblasti pokračovat. Další příležitostí je zapojení v projektu iKAP – Komplexní program rozvoje na podporu pražského školství.

Text: Ilona Zelenková
Foto: Shutterstock a archiv

Radní Zdeněk Davídek

POLYTECHNICKÁ HNÍZDA PRO ŽÁKY 2. STUPNĚ ZŠ

- Nabízíme dva typy programů – robotika a mechanika (dílny)
- Žáci a učitelé navštěvují prostředí moderních dílen/tříd zřízených ve SŠ a DDM
- Třídy jsou kromě dílenských strojů a nářadí vybaveny moderní výpočetní technikou, mechatronickými stavebnicemi, robotickými stavebnicemi VEX, či 3D tiskárnami
- Třídy mohou dílny navštěvovat 1x měsíčně a zařadit si výuku do programu Člověk a svět práce
- Základní program počítá s pěti 4hodinovými bloky. Je ale možné

domluvit individuální návštěvu, či rozšíření základního programu o častější návštěvy.

- Během čtyř hodin práce v dílně si vždy žáci odnášejí nějaký hotový výrobek (nástěnné hodiny, ptačí budka, věšák na klíče atp.)
- Cílovou skupinou je i pedagog, který se aktivně účastní výuky a připravuje se na případné samostatné působení v podobně koncipovaných hnízdech ve své škole
- Rádi zorganizujeme jednorázovou akci pro vyzkoušení programu

INTERAKTIVNÍ POLYTECHNICKÁ EXPOZICE

- Určeno pro žáky MŠ, prvního stupně ZŠ, druhého stupně ZŠ, příměstské tábory, školní družiny
- Cílem je prvotní setkání s oblastí řemesel a jednotlivými profesemi
- Program je složen z 5 epizod: služby, stavebnictví, strojírenství, veřejný sektor a doprava
- Program probíhá v zážitkové expozici v Království železnic (obrovské kolejiště – model ČR) u stanice metra Anděl
- Délka programu je cca 2 hodiny
- Žákům se věnuje proškolený lektor a zábavnou formou je seznamuje s profesemi. Jedno povolání si také vždy o oddělené místnosti vyzkouší v praxi.

Kontakt: Ing. Kafková Barbora,
tel. 739 261 270, kafkova@hkp.cz,
Mgr. Daniel Hendrych,
tel. 703 143 908, hendrych@hkp.cz

Vydání: 4/2019, číslo vyšlo 5. 12. 2019, příští číslo vyjde 14. 2. 2020. Pro HKP vydává: Creative Brand s.r.o., Pod pekárny 3, 190 00 Praha 9, Registrace MK ČR: E17859. ISSN 1803-6244, Novinová zaslanka pov. CP, a. s., OZ Praha 1, č. j. 6390/98 ze dne 14. 4. 1998. Uzavírka příštího čísla: 31. 1. 2020. Vychází 5x ročně v nákladu 5 000 kusů. Veškeré dotazy, návrhy, náměty a připomínky uvitáme na e-mailové adrese: redakce@hkp.cz. Redakce, grafická úprava a DTP: Creative Brand s. r. o., Art director: Vojtěch Jasanský, Šéfredaktorka: Alena Štrobová, Redakční spolupráce: Dominika Hoffmannová, Ondřej Dlásk a Pavel Veselý.

ZAŽIJTE ŘEMESLO NA VLASTNÍ KŮŽI

WWW.CESTAZAREMESLEM.CZ

Skvělý rodinný zážitek, na který nezapomenete

Prožijte báječné chvíle se svou ratolestí a naučte se zábavnou formou základům vybraných řemesel. Co zkusit třeba instalatéra, čalouníka, aranžéra či floristu? Na výběr máte téměř 20 různých řemesel.

Zedník-obkladač

Montér suchých
staveb

Tesař

Malíř a tapetář

Truhlář

Čalouník

Umělecký truhlář
a řezbář

Umělecký kovář

Aranžér

Instalatér

WWW.cestazaremeslem.CZ

Projekt Cesta za řemeslem probíhá pod záštitou pražské radní pro školství a evropské fondy Ireny Ropkové. Spolufinancuje Servis HKP s.r.o.